

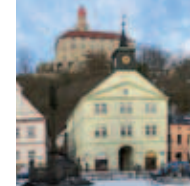
VÝROČNÍ ZPRÁVA

Regionálního muzea v Náchodě za rok 2015

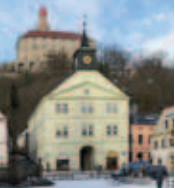
OBSAH

1. ÚVOD	
1.1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE	4
1.2. HODNOCENÍ ČINNOSTI S VÝHLEDEM NA ROK 2016	5
1.3. INFORMACE O STANDARDIZOVANÝCH VEŘEJNÝCH SLUŽBÁCH ORGANIZACE	6
1.4. PERSONÁLNÍ OBLAST	8
2. PREZENTAČNÍ ČINNOST	11
2.1. STÁLÉ EXPOZICE	
2.2. VÝSTAVNÍ ČINNOST V ROCE 2015	
a) Náchod	13
- Masarykovo náměstí 18	
- Výstavní síň	
- Stará radnice	
b) Dobruška	15
c) Hronov	15
- Rodný domek Aloise Jiráska	
- Jiráskovo muzeum	
d) Police nad Metují	15
- Klášter	
- Stará škola	
e) Výstavy mimo objekt RMN	17
2.3. OSTATNÍ PREZENTAČNÍ ČINNOST	
a) Přednášky pro školy	17
b) Přednášky pro veřejnost	18
c) Ostatní akce pro veřejnost	18
d) Doprovodné programy	20
e) Ediční a vydavatelská činnost	20
f) Muzeum v médiích	21
3. NÁVŠTĚVNOST	23
4. PRÁCE SE SBÍRKOU	27
5. BADATELÉ A VĚDECKÁ ČINNOST	31
6. HOSPODAŘENÍ ORGANIZACE	39
6.1. Výnosy a náklady	40
6.2. Finanční majetek	41
6.3. Dotace, dary	41
6.4. Investice	41
6.5. Zakázky	41
6.6. Autoprovoz	41
6.7. Nakládání s majetkem	42
6.8. Tvorba a čerpání peněžních fondů	43
6.9. Kontrolní činnost	43
6.10. Inventarizace	43

1. ÚVOD

Výroční zpráva Regionálního muzea v Náchodě za rok 2015

1. ÚVOD

1.1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Oficiální název:	Regionální muzeum v Náchodě
Adresa:	Masarykovo náměstí čp. 1, Náchod, PŠČ 547 01
Zřizovatel:	Krajský úřad Královéhradeckého kraje, Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, PŠČ 500 03
Statutární zástupce:	Mgr. Petr Landr
IČO:	00084930
DIČ:	není plátcem daně dle zák. č. 588/1992
Bankovní spojení:	KB Náchod, č. ú. 2033-551/0100
Telefon:	491 423 248
Mobil:	724 156 909
E-mail1:	muzeumna.ekonom@seznam.cz
E-mail2:	muzeumna.reditel@seznam.cz
www stránky:	http://rmn.wz.cz
Působnost muzea:	regionální
Právní postavení:	příspěvková organizace s právní subjektivitou

Pobočky:	
Správní budova:	Masarykovo náměstí 1, 547 01 Náchod, tel. 491 423 248, 491 420 552
Stálá expozice:	Masarykovo náměstí 18, 547 01 Náchod, tel. 491 433 722
Výstavní síň:	Tyršova 247, 547 01 Náchod
Pevnost Dobrošov:	Dobrošov u Náchoda, 549 21 Česká Čermná, tel. 491 426 047
Jiráskovo muzeum v Hronově:	Jiráskovo divadlo, náměstí Čs. armády 500, 549 31 Hronov
Rodný domek A. Jiráska:	Jiráskova 90, 549 31 Hronov, tel. 491 483 538
Muzeum města Police nad Metují:	Klášteř 1, 549 54 Police nad Metují
Stará polická škola Dřevěnka:	Hvězdecká 15, 549 54 Police nad Metují

Regionální muzeum v Náchodě je příspěvkovou organizací zřízenou Královéhradeckým krajem. Je zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Hradci Králové v oddílu Pr, vložce číslo 690. Aktuální zřizovací listina Regionálního muzea v Náchodě byla schválena zastupitelstvem Královéhradeckého kraje dne 10. září 2009.

Tato zpráva o činnosti za rok 2015 je zpracována dle osnovy obsažené ve Směrnici č. 7 Rady Královéhradeckého kraje k řízení příspěvkových organizací zřízených krajem a obchodních společností založených krajem.

1.2. HODNOCENÍ ČINNOSTI S VÝHLEDEM NA ROK 2016

V roce 2015 činnost muzea v mnoha směrech navazovala na trendy předchozího období, byť se jí nevyhnuly velké změny. Jednalo se o změny v oblasti majetkové, související především s dlouho připravovaným převodem Pevnosti Dobrošov do majetku kraje, který mimo jiné umožní čerpání dotace na zásadní rekonstrukci této památky. Dále to byly změny organizačního a personálního charakteru, jež nejčastěji souvisely s generačními obměnami a zástupy za kolegyně nastoupivší na mateřskou dovolenou.

Výstavní program byl v roce 2015 rovněž zaměřen na sbírkové soubory, které nebyly dlouho adekvátně prezentovány, ať již se jednalo o bible, podmalby na skle, či předměty související s historií pití kávy, nebo betlémy. Dále bylo naší snahou realizovat kvalitní střednědobé výstavy, jež měly snížit enormně vysoký počet výstav pořádaných v minulých letech především v náhodských výstavních prostorách, neboť velké množství výstav kladlo obrovské nároky na práci kurátorů. Prvním z těchto střednědobých výstavních programů je stále probíhající Umění a každodennost antického Říma, který byl zahájen 1. července 2015 a potrvá až do 1. května 2016. Tato objektivně velmi kvalitní výstava, sestavená velkou měrou ze zapůjčených předmětů, se však bohužel neseškává s velkým zájmem ze strany návštěvníků. Neobvykle vysoký byl v roce 2015 počet příležitostných výstav v Polici nad Metují, a proto je přes uvedené změny počet výstav realizovaných v roce 2015 srovnatelný s předchozím obdobím.

Již standardní formou komunikace muzea s veřejností se stala edukační činnost. Přestože největší podíl návštěvníků edukačních programů stále tvořili zájemci z řad školní mládeže, je potěšující, že prostřednictvím některých programů se podařilo oslovit rovněž rodiny s dětmi a starší generaci.

Stejně tak již standardní formou komunikace byly v roce 2015 Náchodské muzejní noviny, které jsou v současné době vydávány jako půlročník o šestnácti stranách. Toto periodikum máme v úmyslu publikovat a zdarma distribuovat i nadále, avšak naší snahou je, aby v budoucích letech postupně svou četnost vydávání dvojnásobně zvýšilo.

Aktivitu našeho muzea se daří zvyšovat v oblasti archeologické činnosti. Je tomu tak mimo jiné díky personálnímu

posílení o jednoho archeologa. Předpokládáme, že v následujících letech bude archeologie bez pochyby představovat stále výraznější přínos do finančního rozpočtu muzea. Zároveň nás samozřejmě těší i stále se rozšiřující poznání pravěkých a středověkých dějin regionu, které s činností archeologů bezprostředně souvisí.

Přes naznačené změny v roce 2015 stále tvořily převážnou část vlastních výnosů příjmy ze vstupného, jímž jednoznačně dominovala pro návštěvníky stále velmi populární Pevnost Dobrošov. Zde také ve sledovaném kalendářním roce došlo ke kvalitativním změnám souvisejícím jak s tvůrčí aktivitou nového správce, tak s mnohem užší spoluprací s ostatními pracovníky muzea. Na druhé straně však byly rovněž realizovány finančně náročné stavební úpravy, kdy se jednalo především o nový depozitář, byl vyměňován, či renovován výstavní a depozitářní mobilář. Zvýšené výdaje měly souvislost také s obměnou vybavení expozice a provozního zázemí správní budovy na Pevnosti Dobrošov.

Muzejní sbírka byla rozšířena o sbírkové předměty především z vlastních sběrů (archeologie), darů a koupí. V průběhu celého roku docházelo k ošetřování sbírkových předmětů konzervátory muzea a externě bylo restaurováno několik unikátních předmětů. Financování těchto náročných restaurátorských zásahů se podařilo pokrýt výhradně z vlastních muzejních zdrojů. Také v roce 2015 se na spolufinancování činnosti muzea podílela města Náchod, Hronov a Police nad Metují; pevně věříme, že tato oboustranně prospěšná spolupráce bude pokračovat i v následujících letech.

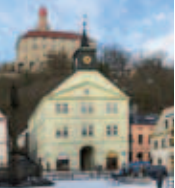
V uplynulém roce docházelo k výraznějšímu stěhování sbírkových předmětů do vhodnějších prostor nového depozitáře, probíhala inventarizace sbírek a pokračovala jejich reorganizace, na niž navazovala důslednější práce na sbírkové evidenci a tvorbě evidenčních pomůcek.

Do budoucna nás čeká několik zásadních úkolů. První souvisí s přípravou žádosti o revitalizaci a zatraktivnění Pevnosti Dobrošov, která by měla být financována z prostředků IROP Evropské unie. V roce 2016 dojde také konečně k realizaci stavebních úprav stálé expozice Dějiny Náchoda a Náchodska v budově čp. 18 na Masarykově náměstí v Náchodě, která byla již před časem schválena a pro niž bylo z investičního fondu muzea v roce 2015 zajištěno dostatečné krytí. V té souvislosti dojde v roce 2016 ve stejné budově k přestavbě místnosti obsluhy, kde

bude vybudována adekvátní moderní pokladna s malou prodejnou publikací a suvenýrů. V návaznosti na stavební úpravy a s nimi související rozšíření výstavních prostor dojde k renovaci expozice pravěkých dějin. V této souvislosti bude zároveň nutné na uvolněné místo přesunout chronologicky i tematicky navazující expozici středověku a novověku. Přemístění bude mít podobu reinstalace této části expozice, jež bude jak koncepčně, tak architektonicky nově pojata. Pro vznik nové koncepce budou muset nutně proběhnout zásadní sbírkové i historické rešerše, na nichž se bude v součinnosti podílet naprostá většina sbírkových kurátorů. Vzniknout by měla v roce 2016 a její vlastní realizace by se v návaznosti na ni a aktuální možnosti finančního krytí měla uskutečnit v dalším časovém období.

Císař Rudolf II., mědirytina zřejmě od Johanna Bockinga, Praha 1673

1.3. INFORMACE O STANDARDIZOVANÝCH VEŘEJNÝCH SLUŽBÁCH ORGANIZACE

Standard územní dostupnosti

Regionální muzeum v Náchodě je součástí sítě poskytovatelů standardizovaných veřejných služeb ve smyslu zákona č. 483/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy a změně některých dalších zákonů ve znění zákona č. 186/2004 Sb.

Standard časové a ekonomické dostupnosti

Záměrem organizace je vytvářet s ohledem na aktuální ekonomickou situaci cenovou politiku vstupného do výstavních prostor tak, aby umožňovala bezproblémovou dostupnost všem sociálním vrstvám obyvatelstva se zřetelem na děti a mládež, seniory a osoby se zdravotním postižením.

O programech organizace v příslušném roce je veřejnost informována prostřednictvím vlastních webových stránek, facebooku a v rámci standardní propagace samostatnými plakáty a pozvánkami na jednotlivé akce.

Administrativní budova muzea

Otevírací doby a vstupné v jednotlivých objektech:

1) Stálá expozice

Náchod, Masarykovo náměstí čp. 18

Otevírací doba a vstupné:

Celoročně 9.00 – 12.00 a 13.00 – 17.00
denně kromě pondělí

Vstupné stálá expozice + výstavy:

Plné vstupné (dospělí): 35,- Kč
Snižované vstupné (děti od 6 let, studenti, senioři): 20,- Kč
Děti do 6 let: zdarma
Držitelé průkazů AMG, NPÚ a učitelé jako doprovod školní výpravy: zdarma

Slevy na vstupném – 10% pro držitele Rodinných pasů:

Plné vstupné (dospělí): 30,- Kč
Snižované vstupné (děti od 6 let, studenti, senioři): 15,- Kč

Fotografování: 20,- Kč

2) Výstavní síň, Náchod, Tyršova čp. 247

Otevírací doba a vstupné:

Úterý až neděle 9.00 – 12.00 a 13.00 – 17.00
pouze v době konání výstavy

Vstupné:

Plné vstupné (dospělí): 20,- Kč
Snižované vstupné (děti od 6 let, studenti, senioři): 15,- Kč
Děti do 6 let: zdarma
Držitelé průkazů AMG, NPÚ a učitelé jako doprovod školní výpravy: zdarma

Fotografování: 15,- Kč

3) Národní kulturní památka Pevnost Dobrošov

Dobrošov u Náchoda

Srub Zelený

Otevírací doba a vstupné:

Duben, říjen:
pondělí až neděle 10.00 – 16.00

Květen až září:

pondělí až neděle 10.00 – 18.00

Listopad až březen:

úterý a čtvrtek 10.00 – 14.00

Jindy ve sjednanou dobu pouze pro předem objednané výpravy.

Vstupné:

Plné vstupné (dospělí): 80,- Kč
Snižované vstupné (děti od 6 let, studenti, senioři): 40,- Kč
Děti do 6 let: zdarma
Speciální vstupné – pes: 40,- Kč

Fotografování: 30,- Kč

Příplatky:

Příplatky jsou účtovány za prohlídky konané mimo běžnou provozní dobu (v období od listopadu do března, v časných ranních nebo večerních hodinách), a to až do výše 100% základního vstupného.

Slevy:

Slevy jsou poskytovány u mimořádných příležitostí, jako jsou např.: Den muzeí, Den památek, Den evropského kulturního dědictví, popř. jiné předem ohlášené akce.

Podzemí Pevnosti Dobrošov

Pěchotní srub N-S 73 Jeřáb

Otevírací doba a vstupné:

O státních svátcích (1. 5. a 8. 5., 5. 7. a 6. 7., 28. 9., 28. 10.) a denně o letních prázdninách (červenec, srpen).

Jako součást prohlídky pevnosti v ceně vstupného, samostatná prohlídka 40,- Kč.

4) Rodný domek Aloise Jiráska v Hronově

Hronov, Jiráskova čp. 90

Rodný domek Aloise Jiráska v Hronově

Otevírací doba a vstupné:

Květen:

Pouze v sobotu, neděli a o státních svátcích
9.00 – 12.00 a 13.00 – 16.30

Červen až srpen:

Denně kromě pondělí 9.00 – 12.00 a 13.00 – 16.30

Září a říjen:

Pouze v sobotu, neděli a o státních svátcích
9.00 – 12.00 a 13.00 – 16.30

Plné vstupné (dospělí): 30,- Kč
Snížené vstupné (děti od 6 let, studenti, senioři): 15,- Kč
Děti do 6 let: zdarma
Držitelé průkazů AMG, NPÚ a učitelé jako doprovod školní výpravy: zdarma

Slevy na vstupném – 10% pro držitele Rodinných pasů:

Plné vstupné (dospělí): 27,- Kč

Snížené vstupné (děti od 6 let, studenti, senioři): 13,- Kč

Fotografování: 15,- Kč

5) Jiráskovo muzeum v Hronově

Hronov, Jiráskovo divadlo, náměstí Čs. armády čp. 500

Otevírací doba a vstupné:

Květen:

Pouze v sobotu, neděli a o státních svátcích
9.00 – 12.00 a 13.00 – 16.30

Červen až srpen:

Denně kromě pondělí 9.00 – 12.00 a 13.00 – 16.30

Září a říjen:

Pouze v sobotu, neděli a o státních svátcích
9.00 – 12.00 a 13.00 – 16.30

Plné vstupné (dospělí): 30,- Kč
Snížené vstupné (děti od 6 let, studenti, senioři): 15,- Kč
Děti do 6 let: zdarma
Držitelé průkazů AMG, NPÚ a učitelé jako doprovod školní výpravy: zdarma

Slevy na vstupném – 10% pro držitele Rodinných pasů:

Plné vstupné (dospělí): 27,- Kč

Snížené vstupné (děti od 6 let, studenti, senioři): 13,- Kč

Fotografování: 15,- Kč

6) Muzeum města Police nad Metují

Police nad Metují, Komenského náměstí, Klášter čp. 1

Otevírací doba a vstupné:

Květen:

Pouze v pátek, sobotu, neděli a o státních svátcích
9.00 – 12.00 a 13.00 – 16.30

Červen až září:

Denně kromě pondělí 9.00 – 12.00 a 13.00 – 16.30

Říjen až duben:

Otevřeno pouze pro předem objednané výpravy ve sjednanou dobu

Plné vstupné (dospělí): 30,- Kč

Snížené vstupné (děti od 6 let, studenti, senioři): 15,- Kč

Děti do 6 let: zdarma

Držitelé průkazů AMG, NPÚ a učitelé jako doprovod školní výpravy: zdarma

Slevy na vstupném – 10% pro držitele Rodinných pasů:

Plné vstupné (dospělí): 27,- Kč

Snížené vstupné (děti od 6 let, studenti, senioři): 13,- Kč

Vstupné zdarma pro všechny návštěvníky:

Během Muzejní noci pořádané v rámci celostátní akce

Noc kostelů 29. 5. 2015, 19.00 – 23.30 hod.

Na Den otevřených dveří u příležitosti státního svátku
28. října, 9.00 – 12.00 a 13.00 – 16.00 hod.

Fotografování: 15,- Kč

7) Stará škola „Dřevěnka“ Police nad Metují

Police nad Metují, Hvězdecká čp. 15

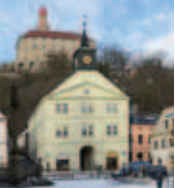
Otevírací doba a vstupné:

Stará škola slouží jako výstavní prostor a je samostatně otevřena pouze v době příležitostných výstav a předvádění řemesel.

Mimo tyto akce lze o prohlídku požádat ve stálé expozici Muzea města Police nad Metují v klášteře (otevírací doba viz výše), jako součást prohlídky muzea. Mimo sezonu mohou organizované skupiny navštívit budovu staré školy po předchozí telefonické domluvě.

Stará škola

Plné vstupné (dospělí): 20,- Kč
 Snížené vstupné (děti od 6 let, studenti, senioři): 10,- Kč
 Děti do 6 let: zdarma
 Držitelé průkazů AMG, NPÚ a učitelé jako doprovod
 školní výpravy: zdarma

Slevy na vstupném – 10% pro držitele Rodinných pasů
 Plné vstupné (dospělí): 18,- Kč
 Snížené vstupné (děti od 6 let, studenti, senioři): 9,- Kč

Fotografování: 15,- Kč

1.4. PERSONÁLNÍ OBLAST

Struktura a počty zaměstnanců

K datu 31. 12. 2015 bylo v RMN 15 kmenových odborných pracovníků zaměstnaných na hlavní pracovní poměr (z toho 10 zaměstnanců na celý úvazek, 3 zaměstnankyně na mateřské dovolené, 2 zaměstnanci na úvazek 0,6). Dále bylo k 31. 12. 2015 ve stavu 8 pracovníků- brigádníků – DPP, DPČ na pozicích průvodce-pokladník. Celkem bylo pracovníky RMN odpracováno v roce 2015 33.079 hodin, resp. 36.816 hodin po započtené dovolené a náhradních dob.

Přírůstky a úbytky zaměstnanců

U evidenčního počtu kmenových zaměstnanců došlo v roce 2015 k výrazné obměně pracovního kolektivu, a to zejména v důsledku odchodu pracovníků do starobního důchodu nebo na mateřskou dovolenou. V roce 2015 došlo na základě analýzy organizační struktury a pracovních činností jednotlivých pracovníků v rámci muzea k reorganizaci, resp. k posílení pedagogické a edukační činnosti muzea, posílení propagace muzejní práce směrem k širší veřejnosti a dále k posílení kapacit archeologie. V průběhu roku 2015 ukončili pracovní poměr tyto pracovníci:

Josef Farář (k 31. 1. 2015), Mgr. Blanka Nešetřilová (k 28. 2. 2015), Mgr. Boris Ekrt (k 31. 3. 2015), Mgr. Simona Pátková (k 31. 10. 2015).

V průběhu roku 2015 nastoupili do pracovního poměru tyto pracovníci:

Mgr. Barbora Stehlíková (k 1. 2. 2015), Bc. Richard Švanda (k 1. 4. 2015), Mgr. Eliška Borůvková (k 1. 5. 2015),

Mgr. Alina Petričenko (k 1. 6. 2015), Mgr. Jan Košťál (k 1. 8. 2015).

V průběhu roku 2015 nastoupily na mateřskou dovolenou:

Mgr. Veronika Mesnerová, Mgr. Mariana Poláková, Mgr. Eliška Borůvková

Sezonní pracovníci na pracovní pozici pokladní-průvodce byli průběžně zaměstnáváni v návaznosti na potřeby organizace v průběhu celého roku s tím, že hlavní sezona probíhala v období od 1. 5. 2015 do 31. 10. 2015, a to v závislosti na postupném nárůstu zájmu veřejnosti, s kulminací v měsících červenci a srpnu. V roce 2015 bylo uzavřeno celkem 44 dohod o provedení práce, 9 dohod o pracovní činnosti a dále byly v průběhu hlavní turistické sezony uzavřeny 3 smlouvy na pracovní poměr na dobu určitou.

Celkové čerpání mzdových prostředků

(včetně započtení dohadné položky za nevyčerpanou dovolenou)

Mzdové prostředky – účet 521 – C. I výkaz zisku rok 2014	4 268 202,- Kč
Mzdové prostředky – účet 521 – C. I výkaz zisku rok 2015	4 171 512,- Kč
Stanovený limit mzdových prostředků pro rok 2015	4 968 000,- Kč

K nižšímu čerpání mzdových prostředků došlo v důsledku odchodu starších zaměstnanců, kteří jsou v rámci finančního ohodnocení díky započtené odborné praxi zařazeni do vyšších platových stupňů. Rámcově v RMN došlo k celkové generační obměně a omlazení kolektivu zaměstnanců.

Plánované členění zaměstnanců dle kategorie práce

Plánovaný počet 19,5 přepočtených pracovníků vycházel v roce 2015 z potřeb regionálního muzea pro zabezpečení plného rozsahu činností daných zřizovací listinou; Rádou KHK byl usnesením č. RK/7/342/2014 schválen jako sledovaný ukazatel. Skutečný stav přepočtených pracovníků v roce 2015 byl 18,19. Z hlediska dalšího zkvalitnění práce se sbírkovými fondy bude v rámci RMN posílena v roce 2016 pozice kurátora sbírkových fondů o 1 úvazek a dále pozice archeologa o 0,4 úvazku.

Kategorie práce:

Ředitel RMN: Mgr. Petr Landr

Vedoucí ekonom RMN: Ing. Petr Kosař

Správce objektu

– NKP Pevnost Dobrošov: Josef Farář (do 31. 1. 2015)

Správce objektu

– NKP Pevnost Dobrošov: Bc. Richard Švanda

Archeolog, správce objektu v Polici nad Metují:

Mgr. Jan Tůma

Archeolog: Mgr. Jan Košťál

Fotograf, výtvarník, kurátor sbírek:

Alžběta Spíšková

Knihovnice, hlavní pokladní:

Mgr. Pavlína Švandová

Konzervátor, kurátor sbírek a správce objektu výstavní síně: Marcela Meisnerová

Konzervátor: Vlastimil Pibil, DiS.

Správce objektu stálé expozice muzea, pokladní, průvodce: Jan Chmelař

Muzejní pedagog: Mgr. Barbora Stehlíková

Vedoucí sbírkového oddělení:

Mgr. Blanka Nešetřilová (do 28. 2. 2015)

Kurátor sbírkových fondů:

Mgr. Simona Pátková (do 31. 10. 2015)

Kurátor sbírkových fondů, správce objektů v Hronově:

Mgr. Boris Ekrt (do 31. 3. 2015)

Kurátor sbírkových fondů, správce objektů v Hronově:

Mgr. Alina Petričenko

Kurátor sbírkových fondů, správce objektů v Hronově:

Mgr. Mariana Poláková – mateřská dovolená

Sbírková administrativa:

Mgr. Eliška Borůvková – mateřská dovolená

Muzejní pedagog:

Mgr. Veronika Mesnerová – mateřská dovolená

Průvodci, pokladní a další sezonní pracovníci: Veronika Andrllová, Michaela Brožová, Tereza Brožová, Viktorie Bubáková, Mgr. Alena Čtvrtečková, Milena Dušková, Jan Florian, Květoslava Francová, Ondřej Gelbič, Ester Hanušová, Stanislava Hornychová, Jitka Hyleneová, Filip Jiroušek, Denisa Keyzlarová, Marie Knittelová, Markéta Konečná, Lenka Lichá, Tereza Lindrová, Nikol Lukešová, Petr Máčka, Timotej Mareš, Denisa Marešová, Kateřina Perglová, Libuše Pinkavová, Martin Přibyl, Debora Ritschelová, Adam Spíšek, Šimon Stolín, Miloš Svobo-

da, Eva Szabová, Božena Škopová, Lubor Šušlík, Petr Švanda, Věra Tejchmanová, František Vysoký, Zdeněk Zimmermann

Struktura zaměstnanců k 31. 12. 2015

Dle vzdělání:

vysokoškolské magisterské a vyšší	13
vysokoškolské bakalářské	1
odborné střední, úplné středoškolské	4
vyšší odborné	1
základní	0

Dle věku:

20 – 30 let	7
30 – 40 let	5
40 – 50 let	1
50 – 60 let	4
60 a více	2

Platové třídy, průměrná mzda

Zařazování pracovníků do platových tříd vychází z obecně závazných předpisů pro tuto oblast, zejména pak Katalogu prací ve veřejných službách a správě, resp. Přílohy 1 stupnice platových tarifů podle platových tříd a stupňů pro zaměstnance uvedené v §5 odst. 1. Dle nařízení vlády došlo k 1. 11. 2015 k nárůstu tabulkové základní mzdy o 3%. Průměrná hrubá hodinová mzda v roce 2015 byla ve výši 114,30 Kč/hod.

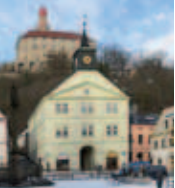
Platové třídy:

ředitel muzea	tř. 12
odborní pracovníci – průvodkyně	tř. 4 - 8
ostatní odborní pracovníci	tř. 9 - 10
ekonom muzea, archeologové, vedoucí sbírkového odd.	tř. 11

Jiráskovo divadlo otevřené v roce 1930; v druhém patře sídlí Jiráskovo muzeum

Pracovníci muzea při čištění částí konstrukcí výstavních vitrín

2. PREZENTAČNÍ ČINNOST

Výroční zpráva Regionálního muzea v Náchodě za rok 2015

2. PREZENTAČNÍ ČINNOST

V roce 2015 Regionální muzeum v Náchodě realizovalo 28 výstav. V prostorách muzea je otevřeno 6 stálých expozic a proběhlo 20 krátkodobých výstav. Mimo objekty Regionálního muzea v Náchodě to pak byly další 2 výstavy.

2.1. STÁLÉ EXPOZICE

Náchod – Masarykovo náměstí 18

Od roku 2000, kdy byla po přestěhování z prostor náchodského zámku otevřena v čp. 18 expozice Dějiny Náchoda a Náchodska, je tato expozice hlavní stálou výstavou muzea. Zabývá se obdobím od pravěku do roku 2000 a prezentuje širokou škálu sbírkových předmětů. Představují jsou v chronologickém sledu, kdy v přízemí je zastoupeno období od pravěku do 16. století a v prvním patře období od 17. století do konce 20. století. Expozice je doplněna sedmi dioramaty s celkem dvaceti šesti figurínami. Výstavní prostor byl v uplynulém období opravován a částečně doplňován. Expozice je stále odborně akceptována pro svou historiografickou ko-

reknost, ale postupně zastarává svým jednostranným způsobem prezentace. V roce 2015 k rozšíření expozice pravěku do prostor stávajícího příručního depozitáře nedošlo. Tento záměr, stejně jako renovace pokladny pro návštěvníky muzea, bude realizován v roce 2016.

Hronov – Rodný domek Aloise Jiráska

Rodný domek Aloise Jiráska od roku 1925 vlastní město Hronov, které tuto původní lidovou architekturu z konce 18. století nechalo v 50. letech zásadně zrekonstruovat. Nyní jej spravuje na základě smlouvy Regionální muzeum v Náchodě. Tento objekt, ve kterém se v roce 1851 narodil Alois Jirásek, nabízí k expozičním a výstavním účelům jen světnici, světničku a síň. Vybaven je pekařským zařízením a lidovým nábytkem. Prostor rodného domku je využíván také pro krátkodobé výstavy; na tuto expozici navazuje Jiráskovo muzeum.

Hronov – Jiráskovo muzeum

V druhém patře Jiráskova divadla na hronovském náměstí je umístěna stálá expozice Jiráskova muzea. Jiráskovo muzeum v Hronově, které vzniklo v roce 1908, se v 80. letech stalo součástí dnešního Regionálního muzea v Náchodě. Původní, v roce 2002 renovovaná, expozice je věnována životu a dílu Aloise Jiráska, ale návštěvníci se zde mohou seznámit i s dalšími hronovskými rodáky a dějinami města. Prostor expozice poskytuje, byť se značnými limity, také prostor pro krátkodobé výstavy.

Police nad Metují – klášter

V 80. letech 20. století bylo přičleněno k dnešnímu Regionálnímu muzeu v Náchodě i bývalé městské muzeum v Polici nad Metují. Expozice tohoto muzea je umístěna v prostorách historického benediktinského kláštera, kde je nyní v nájmu. Prezentuje především sbírky bývalého městského muzea, ale také sbírku nábytku Regionálního muzea v Náchodě a původní byt opata včetně soukromé kaple. Na stálou expozici navazuje prostor chodby, který je využíván pro krátkodobé výstavy.

Police nad Metují – stará škola

V patře staré roubené školy Dřevěnky je umístěna stálá expozice prezentující historii školy i životního stylu rodiny učitele na počátku 20. století. V přízemí jsou ukázky dvou školních tříd, které připomínají dobu 30. let 20. sto-

letí. Byt v prvním patře je zařízen převážně nábytkem ze sbírek RMN. Vystavené nádobí, oblečení, prádlo a další vybavení je ze sbírek paní Štovičkové a Hejnové, členek Cechu panen rukodělných, a z darů občanů města Police nad Metují.

Pevnost Dobrošov

Pevnost Dobrošov byla po několikaletém oboustranném intenzivním jednání převedena z majetku Armády České republiky do vlastnictví Královéhradeckého kraje. Oficiální akt předání se uskutečnil 7. července 2015 v areálu Pevnosti Dobrošov za přítomnosti hejtmana Bc. Lubomíra France, starosty města Náchoda Jana Birke, starostky obce České Čermné Evy Smažikové, zástupkyně památkové péče z Jaroměře-Josefova Ing. Blanky Adámkové, ředitele Regionálního muzea v Náchodě Mgr. Petra Landra a správce pevnosti Bc. Richarda Švandy.

Od srpna 2015 zástupci krajského úřadu a Regionálního muzea v Náchodě připravují podklady pro získání dotace z grantu IROP z Evropské unie. Pokud bude dotace schválena, mělo by dojít k rozsáhlé rekonstrukci stávajícího zázemí. Mimo jiné by z finančních zdrojů EU došlo k rozšíření provozní budovy, vybudování výtahu ve srubu Zelený, výměně elektroinstalace v celém podzemí, vybudování podzemních expozic a celkovému rozšíření podzemní trasy cca o 300 m. V současnosti je návštěvníkům zpřístupněn dělostřelecký srub Zelený a pěchotní srub Mústek. V roce 2015 byl v době letních prázdnin otevřen denně i pěchotní srub Jeřáb s unikátními nástěnnými malbami z roku 1938.

Změnou rovněž prošla expozice ve výstavní síni provozní budovy. Stálá expozice miniatury československé armády z roku 1938 čítající přes 1300 figurek vojáků, cca 120 koní a nepočítaně kusů vojenské techniky a dalšího vybavení vytvořená v poměru 1:28 panem Luborem Šušlíkem byla přemístěna do nových výstavních vitrín, došlo k reinstalaci výstavních prvků a umístění nových. Zároveň byla rozšířena kolekce militarií o nové znehodnocené zbraně z předválečného období a doby druhé světové války. V podzemí pevnosti byly umístěny pracovní vozíky, tzv. japonky, které se do budoucna stanou součástí rozsáhlejší expozice prezentující práci na pevnosti v době její výstavby. Po období klesajícího zájmu o pevnost se tak díky mnoha akcím pro veřejnost podařilo zvýšit návštěvnost cca o 2000 osob.

2.2. VÝSTAVNÍ ČINNOST V ROCE 2015

a) Náchod – Masarykovo náměstí 18

Čp. 18 na Masarykově náměstí v Náchodě je budovou v majetku Královéhradeckého kraje. Kromě stálé expozice k dějinám Náchoda je pro účely krátkodobých výstav využíván tzv. přednáškový salonek a chodba v přízemí. Zatímco výstavní salonek je určen pro menší výstavy s užitím trojrozměrných předmětů a výstavních panelů, tak chodba slouží převážně pro dvourozměrné prezentace.

V roce 2015 se zde konaly tyto výstavy:

Krása s vůní perníku

25. 11. 2014 – 1. 2. 2015

Kurátor: Mgr. Blanka Nešetřilová

Návštěvníci této výstavy mohli obdivovat na 150 jednoduchých i velmi složitě vyřezávaných dřevěných forem, do kterých bylo v minulosti tlačeno perníkové těsto. Ty jednodušší bývaly často prací samotných perníkářů, ale ty složitější dílem profesionálních řezbářů. Návštěvníci mohli také sledovat, jak se v minulosti měnily tvary perníků od motivů světců, přes husary až po dnes nejoblíbenější srdce. Výstava byla doplněna o program pro školy – perníkářskou dílnu.

Podmalby na skle

25. 2. 2015 – 31. 5. 2015

Kurátor: Mgr. Petr Landr, Mgr. Jan Tůma

Výstava prezentovala část unikátní a značně rozsáhlé sbírky lidových podmaleb na skle Regionálního muzea v Náchodě. Celkem bylo na výstavě k vidění přes sto

podmaleb, které reprezentovaly jejich historický vývoj, různé techniky výroby, jednotlivá výrobní střediska i podmalby spojené s poutními místy. Zastoupeny byly hlavně práce vyráběné v sousedním Kladsku, především v Kaiserwalde, ale také podmalby z Domažlicka, Jablonecka či z Moravy. Z nejrůznějších výrobních technik byly představeny například sklářské podmalby s brusem skla, se zrcadlovým pozadím, ale i podmalby vytvořené technikou eglomisee (rytina do zlaté a stříbrné fólie). Výstava se rovněž pokusila zachytit širokou a pestrou tematickou škálu motivů, počínaje různými vyobrazeními Krista, přes rozsáhlou mariánskou tematiku, až po vyobrazení známých i méně známých světců. Jako zajímavost lze zmínit unikátní votivní obrázek s Mariazellskou madonou či krucifixy vykládané skly s podmalbou.

Ať žije, kdo kávu pije

16. 6. 2015 – 1. 11. 2015

Kurátor: Mgr. Petr Landr

Výstava se zabývala historií pití kávy od svých prvopočátků, přes vznik nejstarších kaváren v Evropě až například po věštění z kávové sedliny. Prezentovány byly mlýnky na kávu z období od 2. poloviny 18. po počátek 21. století, kávové porcelánové servisy či jednotlivé šálky na kávu z téže doby. Návštěvníci se nejen z textů, ale i exponátů dověděli o pěstování a zvláště pražení kávy, četné kávovary především z období celého 20. století pak daly nahlédnout do tradičních i méně běžných způsobů přípravy tohoto nápoje. Mnohé z vystavených předmětů a v neposlední řadě také vybudované diorama umožnily poodhalit roušku tradiční kavárenské kultury počátku 20.

století. Ve spolupráci s pražírnou kávy a jejími specializovanými prodejci byla výstava doplněna o širokou skupinu předmětů ze současnosti.

Za betlémskou hvězdou

27. 11. 2015 – 31. 1. 2016

Kurátor: Mgr. Jan Tůma

Výstava přiblížila historii vánoční tradice stavění betlémů, původní význam a pravidla jejich kompozice, i širokou škálu stylů a materiálů, z nichž byly vyráběny. Vedle prací věhlasných řezbářů Karla Beršíka (1838-1918) a Františka Vlacha (1841-1920) zde návštěvníci mohli spatřit také betlémy z méně obvyklých materiálů, jakým je „hronovické těsto“, keramika, šustí, ořechy a makovice. Dominantou vystavených exponátů beze sporu byly betlémy s vyobrazením Náchoda: betlém náchodského učitele Metoděje Jiráka (1880-1960) zachycující významné náchodské stavby a historický polychromovaný vyřezávaný betlém s náchodským zámkem. Vystaven byl rovněž Karpašův mechanický betlém, monumentální Hromádkův betlém ze Starého Města či králický betlém červenokosteleckého betlemáře Josefa Vondry. Opomenut mezi vystavenými unikáty nezůstal ani Knahlův hronovský mechanický betlém z první poloviny 19. století, který ve svých pamětech zmiňuje Alois Jirásek.

Náchod – výstavní síň

Výstavní síň Regionálního muzea v Náchodě je umístěna v budově náchodské základní umělecké školy a muzeum má tento prostor dlouhodobě pronajat. Vybaven je mo-

derními vitrínami od firmy Lotech a slouží pro krátkodobé výstavy. Velkou slabinou však je chybějící klimatizace, což je zvláště v létě poněkud limitující jak pro vystavované sbírky, tak z hlediska návštěvnického provozu.

V roce 2015 se zde konaly tyto výstavy:

Chvála pílí včel

15. 11. 2014 – 31. 1. 2015

Kurátor: Mgr. Petr Landr

Práci včelařů a zajímavosti ze života včel přiblížila výstava provoněná vůní medu. Prezentovány byly historické i moderní nástroje, které včelaři při své práci používají, a doplněna byla o historické dokumenty především ze sbírek náchodského archivu. Výstava rovněž připomněla 120 let existence včelařského spolku v Náchodě. Projekt byl uspořádán ve spolupráci s Národním zemědělským muzeem v Kačíně, muzei v Turnově, Trutnově, Vrchlabí, Novém Městě nad Metují a Jičíně, zajímavé předměty byly zapůjčeny rovněž od včelařů z regionu. K výstavě byly připraveny muzejní edukátorkou výchovně vzdělávací programy pro mateřské školy a žáky I. a II. stupně základních škol.

Bible v dějinách knižní kultury

18. 2. 2015 – 10. 5. 2015

Kurátor: Mgr. Pavlína Švandová

Výstava si kladla za cíl přiblížit postavení bible v historii knižní kultury, v níž zaujímá zvláštní místo, neboť od počátku patřila k nejčastěji popisovaným textům a po vynálezu knihtisku se stala materiálem, na kterém se tiskaři učili svému řemeslu. Návštěvník se zde mohl seznámit se vším, co s vývojem knihy souvisí, s psacími látkami a potřebami, vývojem písma, její rukopisnou podobou a proměnami, kterými prošla tištěná kniha od objevu černého umění do současnosti. Prezentovány byly např. zajímavé ukázky pergamenových listin, makety nejrůznějších druhů knižních vazeb, razidla či pomůcky sloužící k jejich výzdobě a desítky různých vydání biblí. Nechyběla ani unikátní maketa Dáblovy bible (Codex gigas), největší rukopisné knihy na světě. Výstava vznikla ve spolupráci s Biskupstvím královéhradeckým, Městským muzeem v Jaroměři, Ateliérem restaurování a konzervace papíru, knižní vazby a dokumentů Fakulty restaurování Univerzity Pardubice, Knihařstvím Jiří Fogle a Pavlína Rambová

Žamberk a dalšími soukromými osobami. Muzejní edukátorkou byly připraveny doprovodné programy pro školy i zájemce z řad širší veřejnosti.

Výstava výtvarného oboru ZUŠ Náchod

19. 5. 2015 – 13. 6. 2015

Kurátor: ZUŠ

Tradiční výstavou v období května a června ve výstavní síni muzea je výstava prezentující nejzajímavější práce výtvarného oboru ZUŠ v Náchodě, která v tomto objektu sídlí. Byť se muzeum nepodílí na koncepci výstavy, spolupůtváří instalaci a plně zajišťuje její chod.

Umění a každodennost antického Říma

1. 7. 2015 – 1. 5. 2016

Kurátor: Mgr. Mariana Poláková

Výstava věnovaná umění a každodennosti antického Říma prezentuje sádrové odlitky antických soch, reliéfů a bust a autentické předměty každodenní potřeby jako spony, škrabátka, nádoby, zámky či olejové lampičky zejména z prvních třech století našeho letopočtu. Sádrové busty ilustrují vývoj římského portrétu, jenž je velmi zajímavý pro svou strohost a realističnost. Návštěvník může rovněž zhlédnout část nástěnné výzdoby obydlí

bohatých Římanů – fresku, dovezenou údajně ze samotných Pompejí, kostěné hrací kostky, ale také se posadit do improvizované římské jídelny, zkusit si obléci tuniku či tógu, na hlavu posadit vavřínový věnec, zahrát si pexeso s náměty z výstavy nebo si zkusit vyplnit pracovní list. Vše je doplněno panely, které podávají základní informace o římském umění, náboženství, literatuře, historii, každodennosti i vlivu na náš zeměpisný prostor. Pro školy je připraven doplňkový edukační program. Na výstavě se spolupodílejí další instituce – Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Regionální muzeum a galerie v Jičíně, Regionální muzeum v Litomyšli a ve Vysokém Mýtě.

Náchod – stará radnice

Budova čp. 1, tzv. stará radnice, je administrativní a depozitární budovou muzea ve vlastnictví města Náchoda. Královéhradecký kraj však budovu pro potřeby muzea zásadně zrekonstruoval. Tato finanční investice je muzeem dlouhodobě umořována neplacením nájemného městu. V prostorách muzea byla mimo jiné vybudována přednášková místnost, kde se konají např. muzejní workshopy k jednotlivým výstavám, či přednášky, ale v roce 2015 byla výjimečně využita i pro konání výstavy:

Prima sezona

11. 5. 2015 – 17. 5. 2015

Kurátor: Prima sezona

V rámci festivalu náchodská Prima sezona byla na týden poskytnuta přednášková místnost ve staré radnici pro vystavení studentských výtvarných prací a fotografií. Byť se muzeum nepodílí na koncepci výstavy, spolupůtváří její in-

stalici a plně zajišťuje její chod. Tradičně je navštěvována především účastníky festivalu.

b) Pevnost Dobrošov

ŠOA – osudy náchodských židů během holocaustu

12. 9. 2015 – 13. 9. 2015

Kurátor: Bc. Richard Švanda

Dvoudenní výstava představila veřejnosti osudy židovských rodin, které měly vztah k Náchodu. Na výstavních panelech byla zmapována nejenom historie náchodské židovské obce, ale zvláštní zřetel byl věnován její likvidaci v době okupace v letech 1939 – 1945. Autorkou výtvarných prvků byla absolventka Střední školy propagační tvorby a polygrafie ve Velkém Poříčí Lenka Lichá.

c) Hronov – Rodný domek Aloise Jiráska

Rodný domek Aloise Jiráska kromě stálé expozice poskytuje i menší prostor pro krátkodobé výstavy nejčastěji se vztahem k regionu, Aloisi Jiráskovi, lidové architektuře a národopisu.

V roce 2015 se zde konaly tyto výstavy:

Křehké kouzlo Vánoc. Výstava vánočních ozdob

5. 12. 2014 – 4. 1. 2015

Kurátor: Mgr. Blanka Nešetřilová

Úspěch stejnojmenné vánoční výstavy prezentované na přelomu let 2013 a 2014 v Náchodě dal o rok později vzniknout její režiře v Hronově. Byť nyní byla výstava co do počtu exponátů skromnější, přesto si vzniklá prezentace podržela svou odbornou i estetickou úroveň.

Kouzlo starých dřevěných hraček

21. 7. 2015 – 31. 10. 2015

Kurátor: Mgr. Mariana Poláková

Výstava prezentovala dřevěné hračky ze soukromé sbírky pana Josefa Voborníka z Jaroměře. Zastoupeny na ní byly produkty tří českých výrobních družstev, z nichž v současné době ve výrobě pokračuje už jen jedno z nich – dnešní DETOA, jež je v současné době největším a nejstarším (její počátky sahají až do sklonku 19. století) výrobcem dřevěných hraček, komponentů do společenských her, dřevěných perel a také pianinových i klavírových mechanik a klávesnic v České republice. Dále bylo možno obdivovat krásu dřevěných hraček již zaniklého výrobního družstva JAS ze Stráže nad Nežárkou. Nejznámější hračkou z jeho produkce je legendární kačenka, jež se vyráběla v různých barevných obměnách víc než půl století. Krom soustružených figurek a hraček na kolečkách nechyběly různé druhy nábytku pro panenky, nákladní autíčka, pohybové hračky na kolečkách či hračky s pružinkovým strojkem. Z výroby poslední firmy – Blank Ústí nad Orlicí, jejíž výrobky byly na výstavě prezentovány, mohli návštěvníci spatřit rovněž nejrůznější tahací hračky, pokojíčky, divadélka, loutky, auta, lodě, vlaky apod.

Krásy s vůní perníku

4. 12. 2015 – 3. 1. 2016

Kurátor: Mgr. Alina Petříčenko

Návštěvníci této výstavy mohli obdivovat jak jednoduché, tak i velmi složité vyřezávané perníkářské formy, do nichž bylo v minulosti tlačeno perníkové těsto. Ty jednodušší bývají často prací samotných perníkářů, ty složitější pak dílem profesionálních řezbářů. Dále se návštěvníci mohli seznámit s tím, jak se v minulosti měnily tvary perníků od motivů světců, přes husary až po dnes nejoblíbenější srdce. Celou prezentaci vhodně doplňovaly včelí úly z 19. století. Dne 15. prosince 2015 se k výstavě uskutečnil doprovodný program, kdy si zájemci o zdobení perníčků měli možnost tyto techniky vyzkoušet pod vedením PhDr. Dany Holmanové, držitelky ocenění Zlatý kolovrat.

d) Police nad Metují – benediktinský klášter

V prostoru benediktinského kláštera je dlouhodobě umístěna expozice původně městského muzea, dnes pobočky Regionálního muzea v Náchodě, ale přilehlá chodba slouží i pro krátkodobé výstavní projekty.

V roce 2015 se zde konaly tyto výstavy:

Policko za druhé světové války

1. 5. 2015 – 30. 6. 2015

Kurátor: Mgr. Jan Tůma, PhDr. Václav Sádlo

Regionální muzeum v Náchodě připomenulo 70. výročí osvobození a ukončení druhé světové války výstavou nazvanou Policko za druhé světové války. Panelová výstava, jejímž autorem je přední odborník na tuto tematiku PhDr. Václav Sádlo, vycházela z bohatých fotografických sbírek regionálního muzea a zachytila nejrůznější aspekty života v protektorátu i dny osvobození na Policku v květnu 1945. Zhlédnout ji bylo možno v Muzeu města Police nad Metují, na chodbě v prvním patře benediktinského kláštera.

Panelová výstava, jejímž autorem je přední odborník na tuto tematiku PhDr. Václav Sádlo, vycházela z bohatých fotografických sbírek regionálního muzea a zachytila nejrůznější aspekty života v protektorátu i dny osvobození na Policku v květnu 1945. Zhlédnout ji bylo možno v Muzeu města Police nad Metují, na chodbě v prvním patře benediktinského kláštera.

Tajemství hradu Vlčinec

30. 5. 2015 – 30. 9. 2015

Kurátor: Mgr. Jan Tůma

Výstava Tajemství hradu Vlčinec představila návštěvníkům výsledky nejnovějšího historického a archeologického bádání o této významné lokalitě, která je známa především díky pověsti o Janu Žižkovi a zázračném houslistovi. Zachytila nejen jednotlivé pověsti vztahující se k tomuto hradu, ale i krkolomné cesty historického bádání o něm, jež byly konfrontovány s nejnovějšími archeologickými poznatky, které překvapivě řadí hrad Vlčinec do nečekaného kontextu s nálezem z hory Ostaš či archeologickými nálezy z Pellyho domů

na náměstí v Polici nad Metují. Výstavu bylo možné navštívit v rámci prohlídky stálé expozice Muzea města Police nad Metují umístěné v prvním patře benediktinského kláštera.

Podmalby na skle

14. 7. 2015 – 30. 9. 2015

Kurátor: Mgr. Petr Landr, Mgr. Jan Tůma

Výstava poprvé představená v Náchodě byla prezentována rovněž v Polici nad Metují, kde byla přizpůsobena výstavním prostorům v benediktinském klášteře. Představila část unikátní a značně rozsáhlé sbírky lidových podmaleb na skle uchovávané v Regionálním muzeu v Náchodě. Celem bylo k vidění přes sto podmaleb, které reprezentovaly jejich historický vývoj, různé techniky výroby i jednotlivá výrobní střediska. Nechyběly ani práce spojené s poutními místy. Zastoupeny byly hlavně podmalby vyráběné v sousedním Kladsku, především v Kaiserwalde, ale i z Domažlicka, Jablonecka či z Moravy. Z nejrůznějších výrobních technik byly představeny například sklářské podmalby s brusem skla, se zrcadlovým pozadím, ale i podmalby vytvořené technikou eglomiseé. Výstava se také pokusila zachytit širokou a pestrou tematickou škálu motivů, počínaje různými vyobrazeními Krista, přes rozsáhlou mariánskou tematiku, až po vyobrazení známých i méně známých světů. Jako zajímavost lze uvést krucifixy vykládané skly s podmalbou či několik vyobrazení na Policku populárního výjevu vyhnání a nalezení sv. Jenovéfy.

ŠOA – osudy židů z Náchodska během holocaustu

28. 10. 2015 – 11. 11. 2015

Kurátor: Bc. Richard Švanda, Mgr. Jan Tůma

Výstava ŠOA byla prezentována jako připomínka smutného 80. výročí vydání Norimberských rasových zákonů. Představila osudy židovských rodin z Náchodska a připo-

mněla i jednu z poboček koncentračního tábora Gross-Rosen v Žakši (dnes Zakrze u Kudowy-Zdrój), která se nacházela nedaleko Police nad Metují. K vidění zde byly dosud nepublikované fotografie, dokumenty a předměty s židovskou tematikou.

Lidé jako dobytek: Gross Rosen 1940 – 1945

4. 11. 2015 – 31. 12. 2015

Kurátor: Střední škola propagační tvorby a polygrafie ve Velkém Poříčí

Putovní výstava studentů Střední školy propagační tvorby a polygrafie ve Velkém Poříčí podala svědectví o koncentračním táboře Gross-Rosen, který se nacházel nedaleko hraniční linie. Tábor Gross-Rosen, vězni označovaní jako „kamenné peklo“, měl okolo sta poboček, z nichž značná část ležela při naší severní hranici v oblasti Dolního Slezska. Od roku 1944 se jeho pobočky nacházely také v blízkosti samotné Police nad Metují, například v Žakši, Meziměstí či Dolním Adršpachu. Výstava byla umístěna v prostorách prvního patra benediktinského kláštera v Polici nad Metují a současně s ní bylo možné navštívit tematicky příbuznou výstavu ŠOA – osudy židů z Náchodska během holocaustu.

Police nad Metují – stará škola

Stará škola je roubená jednopatrová stavba, jejíž významná část byla městem poskytnuta pro výstavní činnost muzea.

V roce 2015 se zde konaly tyto výstavy:

Zimní radovánky

13. 12. 2014 – 11. 1. 2015

Komisař: Mgr. Jan Tůma, Mgr. Boris Ekrt

V prostoru staré školy v Polici nad Metují byla na přelomu let 2014 a 2015 veřejnosti zpřístupněna výstava zabývající se zimními sporty a vánočními lidovými zvyky. Prezentace v Polici nad Metují nebyla pouhou reprízou výstavy původně koncipované pro Jiráskův rodný domek v Hronově, nýbrž byla odborně přepracována a velmi vhodně využila příhodnějších prostorových možností, které jí tato budova nabízí mimo jiné např. pro užití tematicky zaměřených dioramat. Výstava byla věnována nejen zimním sportům, ale i dalším zimním radovánkám a zvykům a tradicím spojeným s Vánoce.

Kouzlo starých dřevěných hraček

17. 12. 2015 – 17. 1. 2016

Kurátor: Mgr. Jan Tůma

Výstava poprvé prezentovaná v Hronově představila další část rozsáhlé kolekce sběratele Jana Voborníka z Jaroměře. Zhlédnout bylo možné především produkci družstva JAS Františka Janoucha ze Stráže nad Nežárkou, jehož neznámější hračkou je kačenka. Zastoupeny byly i hračky firmy Blank z Ústí nad Orlicí, do jejíž produkce patřily již v době před druhou světovou válkou tahací hračky, pokojíčky, divadélka, loutky, auta, lodě, vlaky a další zboží. V roce 1950 byla firma BLANK znárodněna a postupně začleněna do n. p. TOFA Albrechtice, poté

do třebechovické LIRY. Z dalších výrobců, jejichž hračky byly vystaveny, lze jmenovat firmu Schowanek z Jiřetína pod Bukovou. Po znárodnění byla v roce 1946 přejmenována na Závody na hračky a dřevěné zboží Albrechtice, o dva roky později pak na TOFA Albrechtice (Toys factory). V roce 1993 byl tehdejší státní podnik TOFA zprivatizován a přejmenován na DETOA Albrechtice. V současné době je továrna největším a nejstarším výrobcem dřevěných hraček, komponentů do společenských her a dřevěných perel v České republice.

e) Výstavy mimo objekty RMN

Lidová roubená architektura Kladského pomezí – mizející tvář krajiny / Ludowa architektura zrębowa pogranicza kłodzkiego – ginące oblicze krajobrazu Muzeum Broumowska, 1. 5. – 30. 6. 2015
Kurátor: Mgr. Jan Tůma
Zapůjčení putovní výstavy. Pořadatel výstavy: Muzeum Broumowska

Putovní výstava v prostorách Muzea Broumowska představila lidovou roubenou architekturu na česko-polském pomezí. Na výstavě byly kromě česko-polských panelů prezentovány také historické trojrozměrné modely lidové architektury ze sbírek Regionálního muzea v Náchodě.

Lidová roubená architektura Kladského pomezí – mizející tvář krajiny / Ludowa architektura zrębowa pogranicza kłodzkiego – ginące oblicze krajobrazu SVC Děčko Náchod, 23. 10. 2015
Kurátor: Mgr. Jan Tůma
Zapůjčení putovní výstavy. Pořadatel výstavy: SVC Děčko Náchod

Putovní výstava byla prezentována v rámci přednášek, které proběhly jako součást česko-polského projektu PolCzech – tradycje i kultura.

2.3. OSTATNÍ PREZentační ČINNOST

Vedle krátkodobých a dlouhodobých výstav patří k prezentačním aktivitám muzea i široká škála činností zahrnujících přednášky, workshopy, historické vycházky a další.

a) Přednášky pro školy

Mgr. Barbora Stehlíková:

Velikonoce v Bibli (přednášející **Petr Adame**). Náchod, Masarykovo náměstí 1, přednáškový sál muzea (první patro staré radnice), 1. 4. 2015. V rámci výstavy Bible v dějinách knižní kultury se uskutečnila přednáška pro 1. ročník Jiráskova gymnázia v Náchodě.

Mgr. Jan Tůma:

Muzejní práce a archeologie v muzeu. Náchod, 20. 1. 2015. Výklad pro studenty absolvující studentskou praxi.

Stará polická škola a benediktinský klášter v Polici nad Metují. Police nad Metují, 23. 4. 2015. Komentovaná prohlídka pro ZŠ Machov.

Tajemství hradu Vlčinec. Beseda s dětmi, MŠ Žďár nad Metují, 29. 6. 2015.

Pravěk okresu Náchod. Náchod, budova stálé expozice, 16. 9. 2015. Přednáška po historický seminář Jiráskova gymnázia v Náchodě.

Dlouhodobé přednáškové programy edukátora pro školní mládež:

K výstavám proběhlo od ledna do prosince celkem 8 doprovodných programů:

1. **Pravěk (doba kamenná)** – 1. 1. – 31. 12. 2015
Vzdělávací program ke stálé expozici Dějiny Náchoda a Náchodska. Účast: programu se během roku zúčastnilo 205 žáků.

2. **Pravěk (Keltové)** – 1. 1. – 31. 12. 2015
Vzdělávací program ke stálé expozici Dějiny Náchoda a Náchodska. Účast: programu se během roku zúčastnilo 45 žáků.
3. **Poznej významné budovy města** – 1. 1. – 31. 12. 2015
Vzdělávací program ke stálé expozici Dějiny Náchoda a Náchodska. Účast: programu se zúčastnilo 67 žáků.

4. **Bible, otevři se** – 17. 2. – 10. 5. 2015
Vzdělávací program pro předškolní děti a žáky 1. tříd ZŠ k výstavě Bible v dějinách knižní kultury. Účast: programu se zúčastnilo 60 žáků.
5. **Není kniha jako kniha** – 17. 2. – 10. 5. 2015
Vzdělávací program pro žáky 1. stupně ZŠ k výstavě Bible v dějinách knižní kultury. Účast: programu se zúčastnilo 66 žáků.
6. **Děti, víte, co je to muzeum?** – 1. 1. – 31. 12. 2015
Vzdělávací program pro předškolní děti ke stálé expozici Dějiny Náchoda a Náchodska. Účast: programu se během roku zúčastnilo 45 dětí.
7. **Na Berlín!** – 1. 5. – 31. 10. 2015
Vzdělávací program, který se uskutečnil na Pevnosti Dobrošov k sedmdesátému výročí ukončení druhé světové války. Účast: programu se zúčastnilo 190 žáků.
8. **Za betlémskou hvězdou** – 27. 11. – 31. 12. 2015
Vzdělávací program pro předškolní děti a žáky 1. – 3. tříd ZŠ k výstavě Za betlémskou hvězdou. Účast: programu se zúčastnilo 40 žáků.

V roce 2015 se zmíněných programů pro mládež zúčastnilo celkem 718 účastníků.

b) Přednášky pro veřejnost a terénní exkurze

Bc. Richard Švanda:

Splnilo opevnění svůj účel? Městské muzeum v Jaroměř, červen 2015. Přednáška pro širokou veřejnost, jež seznámila účastníky s důvody, které ve 30. letech 20. století vedly ke stavbě opevnění.

Mgr. Pavlína Švandová:

Komentovaná prohlídka výstavy Bible v dějinách knižní kultury v rámci vernisáže, která proběhla 17. února 2015, individuální výklad pro zájemce.

Komentovaná prohlídka druhého patra stálé expozice muzea v rámci muzejní noci 19. 6. 2015.

Bible v dějinách knižní kultury. Police nad Metují, Pellyho domy, 4. 11. 2015. Přednáška, která se uskutečnila v rámci přednáškového cyklu Univerzity volného času, seznámila posluchače s vývojem podoby rukopisné a posléze tištěné knihy v jednotlivých údobích od středověku až po současnost.

Codex gigas, největší rukopisná kniha na světě (přednášející **Jiří Fogl**). Náchod, Masarykovo náměstí 1, přednáškový sál muzea (první patro staré radnice), 13. 4. 2015. U příležitosti konání výstavy Bible v dějinách knižní kultury zajistila její kurátorka doprovodnou přednášku věnovanou historii největší rukopisné knihy na světě Codex gigas, zvané též Dáblova bible. Přednesl ji knihař Jiří Fogl ze Žamberku, tvůrce její věrné makety.

Mgr. Jan Tůma:

Lidová roubená architektura – mizející tvář krajiny. Nové Město nad Metují, velký sál zámku rodiny Bartoň – Dobeníň, 14. 5. 2015. Přednáška J. Tůmy na sympoziu Kladské pomezí – příběh budoucnosti? v rámci 1. přednáškového bloku Člověk a jeho činnost.

Vycházka na Vlčinec. Police nad Metují – Žďár nad Metují – Velké Petrovice, 13. 6. 2015. Přednáška a terénní vycházka archeologa J. Tůmy jako součást projektu Husité v Polici! Vycházka s odborným výkladem k událostem z doby kolem poloviny 15. století s tématy: zaniklá ves Bavorov, městečko a klášter Police nad Metují, zaniklý hrad Vlčinec.

Lidová roubená architektura Kladského pomezí / Ludowa architektura zrębowa pogranicza kłodzkiego. Náchod, SVČ Děčko, 23. 10. 2015. Přednáška J. Tůmy v rámci česko-polského projektu PolCzech – tradycje i kultura.

Dějiny Náchoda a Náchodska / Dzieje Nachodu i ziemi Nachodzkiej. Náchod, SVČ Děčko, 23. 10. 2015. Přednáška J. Tůmy v rámci česko-polského projektu PolCzech – tradycje i kultura.

Pravěk na horním toku Metuje. Nové Město nad Metují, městská knihovna, 10. 11. 2015. Úvodní přednáška archeologa J. Tůmy v rámci cyklu přednášek Myšlenkariim.

Po stopách středověkých dějin Policka / Śladami historii średniowiecznej regionu Policka. Žďár nad Metují, Police nad Metují, historické městečko, stará škola, benediktinský klášter, 28. 11. 2015. Terénní exkurze a přednáška J. Tůmy v rámci česko-polského projektu PolCzech – tradycje i kultura.

Lidová roubená architektura Kladského pomezí. Muzeum Broumovska, Benediktinský klášter v Broumově, 7. 5. 2015. Beseda J. Tůmy u příležitosti stejnojmenné výstavy.

V muzeích se svítí. Muzeum města Police nad Metují v rámci programu Noc kostelů – Muzejní noc v Polici nad Metují, 29. 5. 2015. Komentovaná prohlídka J. Tůmy v prostorách bývalé prelatury a soukromé opatovy secesní kaple benediktinského kláštera. Připomenuty byly zajímavosti ze stavebního vývoje kláštera i z jeho pohnuté historie.

Roubená barokní škola z roku 1785. Police nad Metují, stará škola, 15. 5. 2015. Exkurze Mgr. Jana Tůmy pro účastníky symposia Kladské pomezí – příběh budoucnosti s komentovanou prohlídkou staré školy.

Komentované prohlídky Mgr. Jana Tůmy v Muzeu města Police nad Metují v rámci tradičního Dne otevřených dveří na státní svátek dne 28. 10. 2015.

c) Ostatní akce pro veřejnost

Velikonoce v muzeu. Náchod, budova stálé expozice, 28. 3. 2015. V roce 2015 se v Regionálním muzeu v Náchodě poprvé uskutečnila akce pro veřejnost, na které si návštěvníci mohli uplést velikonoční pomlázku nebo ozdobit vajíčka různými technikami.

Velikonoce v Dřevěnce. Police nad Metují, stará škola Dřevěnka, 4. 4. 2015. Ve spolupráci s Cechem panen rukodělných byl připraven program předvádění starých řemesel, připomínka lidových obyčejů a ochutnávka jídel spojených s Velikonoce.

Den řemesel a husité v Polici. Police nad Metují, benediktinský klášter, stará škola Dřevěnka, 30. 5. 2015. Společná akce pořádaná o. s. Julinka ve spolupráci s Regionálním muzeem v Náchodě, ZŠ Police nad Metují, Cechem panen rukodělných a skupinou historického šermu Manové krále Přemysla Otakara. Součástí programu bylo předvádění tradičních řemesel, průvod husitů na náměstí, inscenovaná defenestrace z oken radnice či útok husitů na benediktinský klášter.

Noc kostelů – Muzejní noc v Polici nad Metují. Police nad Metují, farní kostel Nanebevzetí P. Marie, muzeum s kaplí, hřbitovní kaple, 29. 5. 2015. Již tradiční společná akce Římskokatolické farnosti v Polici nad Metují a Regionálního muzea v Náchodě, kterou za muzeum zajišťuje správce polické pobočky RMN. Její součástí byla i komentovaná prohlídka muzea v prostorách bývalé prelatury, soukromé opatovy kaple a prohlídka staré školy.

Muzejní noc. Náchod, budova stálé expozice, hlavní budova muzea, 19. 6. 2015.

Noční prohlídky na Pevnosti Dobrošov, 2., 31. 7., 28. 8. 2015. V době letních prázdnin měli návštěvníci opakovaně možnost zažít zajímavě pojaté noční prohlídky, kdy byla podzemní prohlídková trasa nasvícena pouze svíčkami a výklad průvodce v setmělém podzemí doprovázela hudba zákyň ze Základní umělecké školy v Náchodě.

Akce u příležitosti 70. výročí konce druhé světové války na Pevnosti Dobrošov, 11. a 12. 7. 2015. Během obou dnů se v areálu pevnosti představily kluby vojenské historie, které s sebou dovezly kromě výstroje a výzbroje také historická vozidla. Zpestřením akce byl průlet sovětského druhoválečného letounu Jak-3. Děti si mohly s rodiči před srubem Zelený prohlédnout RC modely tanků na zvlášť vyvedeném tankodromu, který tu představili modeláři z Červeného Kostelce.

Nanovor na Dobrošově – hudební vystoupení rockové kapely, Pevnost Dobrošov, 7. 8. 2015. Netradiční odpole-

dne zavládlo na pevnosti v pátek 7. srpna. Přímou v areálu pevnosti vystoupila rocková kapela Nanovor, která tu zahrála mnohé skladby ze svého širokého repertoáru.

Noční prohlídky v Dřevěnce. Police nad Metují, stará škola Dřevěnka, 15. 8. 2015. Regionální muzeum v Náchodě ve spolupráci s Cechem panen rukodělných zpřístupnilo pro noční prohlídky starou roubenou barokní školu. Součástí programu byly ukázky řemesel a ochutnávka dobových pokrmů.

Dřevěnka o Polické pouti. Police nad Metují, stará škola Dřevěnka, 15. a 16. 8. 2015. Regionální muzeum v Náchodě ve spolupráci s Cechem panen rukodělných připravilo pro zájemce z řad nejširší veřejnosti v době konání Polické pouti ukázky tradičních řemesel a s nimi spojenou výstavu háčkovaných záclon a přehozů.

Se starostou do pevnosti. Pevnost Dobrošov, 28. 8. 2015. Zcela nově pojaté prohlídky přilákaly davy návštěv-

níků na Pevnost Dobrošov koncem prázdnin. Průvodcem se stal v tento den náhodský starosta a poslanec Parlamentu ČR Jan Birke za doprovodu náhodského rodáka a úspěšného režiséra Tomáše Magnuska.

Na svatého Václava do pevnosti skoro zadara! Pevnost Dobrošov, 28. 9. 2015. Na státní svátek byl pro návštěvníky Pevnosti Dobrošov připraven speciální slevový program, během něhož všichni, kteří se rozhodli vstoupit do pevnosti, zaplatili pouze poloviční vstupné. Díky dobrému počasí i mediální podpoře se tato akce ze strany veřejnosti těšila velkému zájmu.

Z kasáren do pevností! Pevnost Dobrošov, 28. 10. 2015. Jedna z posledních velkých akcí na Pevnosti Dobrošov připadla na státní svátek. Návštěvníci mohli již od rána na vlastní kůži prožít období první republiky. Nejenom, že měli možnost si přečíst dobový tisk a zaposlouchat se do starých rozhlasových nahrávek, ale zároveň se z nich v momentě stali vojáci, kteří během prohlídky zažili chvíle bojového poplachu, museli vynést z podzemí plnou polní a ti, kteří i přes nepřízeň počasí vytrvali, byli odvezeni vozidlem V3S na srub Jeřáb.

Tradiční textilní techniky v Dřevěnce. Police nad Metují, stará škola Dřevěnka, 28. 10. 2015. Regionální muzeum v Náchodě ve spolupráci s Cechem panen rukodělných připravilo předvádění tradičních textilních technik a s ním spojený workshop s možností vyzkoušet si tkaní na kolíkových stavech.

Večerní přástky. Police nad Metují, stará škola Dřevěnka, 13. 11. 2015. Ve spolupráci s Cechem panen rukodělných proběhly večerní přástky, během nichž měli návštěvníci příležitost nasát atmosféru tradičních večerních setkání, kdy se sousedé scházeli při společné práci. Mohli si vyzkoušet draní peří, čištění a kramplování vlny, předání a poslechnout si vyprávění pohádek.

Martinské tradice. Police nad Metují, stará škola Dřevěnka, 14. 11. 2015. U příležitosti svátku svatého Martina si mohli zájemci ve spolupráci s Cechem panen rukodělných ve staré polické škole připomenout staré svatomartinské tradice a s nimi spojené ukázky tradičních řemesel.

Vánoční medvídkování v Dřevěnce. Police nad Metují, stará škola Dřevěnka, 5. 12. 2015. Ve spolupráci s Cechem panen rukodělných se v polické Dřevěnce v atmosféře předvánočního času uskutečnila výstava plyšových medvídků spojená s ukázkami předvádění tradičních řemesel a ochutnávkou vánoční kuchyně a cukroví.

d) Doprovodné programy

Také v roce 2015 Regionální muzeum v Náchodě pokračovalo ve vzdělávacích aktivitách pro školy i širokou veřejnost. Ve stálé expozici muzea je nadále pro žáky základních a středních škol připraveno deset vzdělávacích programů s názvem Krokem za příběhem. Jednotlivé programy se vážou k deseti pečlivě vybraným muzejním

exponátům z expozice. Stěžejní bod programu tvoří příběhy z dob dávných a minulých, na které navazují zábavné aktivity v podobě úkolů, pracovních listů a didaktických her.

Kromě programů ve stálé expozici jsou rovněž připravovány vzdělávací aktivity k jednotlivým výstavám pořádaným muzeem. Snažíme se, aby každou výstavu doprovázely různé variace programů jak pro děti z mateřských škol, tak pro žáky škol základních a středních. V rámci výstav, které nebyly námětově přizpůsobeny věku předškolních ani školních skupin, byly vytvořeny pracovní listy, tvůrčí koutky či didaktické materiály, které výstavy doprovázely.

Muzeum v letošním roce rozšířilo vzdělávací programy i do dalších muzejních objektů, především do Pevnosti

Dobrošov, kde bylo možné se zúčastnit akce s názvem Na Berlín!; jednalo se o program k výročí konce druhé světové války vytvořený na principech oblíbených escape games. Žáci museli plnit úkoly a ve většině případů

pracovali sami, čímž si mnohem hlouběji osvojili znalosti a dovednosti na ně v programu kladené. Zrovna tak v příštím roce se mohou návštěvníci těšit na programy, jež budou probíhat jak v dobrošovské pevnosti, tak jiných muzejních pobočkách. Krom výše zmíněného vzdělávacího programu se uskutečnila na Pevnosti Dobrošov řada dalších doprovodných akcí, jež se setkaly s velmi příznivým ohlasem ze strany veřejnosti.

Pro širokou veřejnost v tomto roce dále muzeum připravilo také několik tvůrčích dílniček. Již na Velikonoce si mohli zájemci zkusit uplést tradiční pomlázku a ozdobit vajíčka několika různými technikami. Tato akce s názvem Velikonoce v muzeu měla u veřejnosti velmi příznivé ohlasy, a proto ji budeme společně s dalšími kurzy určitě opakovat i na jaře roku 2016. Další dílničky se uskutečnily již v návaznosti na pořádané výstavy Podmalby na skle a Umění a každodennost antického Říma. V rámci kurzu k prvně zmiňované výstavě si zájemci mohli vyzkoušet techniku malování podmaleb na skle. Druhá dílna byla věnována mozaice a její aplikaci na různé podklady. Tento

kurz se veřejnosti zalíbil natolik, že jej muzeum opakovalo. V Rodném domku Aloise Jiráska proběhla v rámci vánoční výstavy Krása s vůní perníku předváděcí akce zaměřená na techniky zdobení perníku. Doprovodné akce pro veřejnost se rovněž zúčastnily děti ze ZŠ Žďárky, které využily možnost vyzkoušet si zdobení perníčků pod odborným vedením PhDr. Dany Holmanové, držitelky ocenění Zlatý kolovrat.

e) Ediční a vydavatelská činnost

Bible v dějinách knižní kultury. V uplynulém roce 2015 vydalo Regionální muzeum v Náchodě u příležitosti konání výstavy věnované biblí a jejich místu v dějinách knižní kultury stejnojmennou publikaci. Koncipována je tak, aby svým obsahem zaujala i zájemce, kteří výstavu nenavštívili a měli tak možnost učinit si představu o podobě rukopisné knihy a proměnách, kterými prošla tištěná kniha

od objevu černého umění až do současnosti. Publikaci připravila ve spolupráci s dalšími pracovníky muzea knihovnice Pavlína Švandová.

Tištěné propagační materiály

V roce 2015 byly vytištěny letáky propagující Pevnost Dobrošov a připraveny drobné propagační materiály pro tento i další objekty Regionálního muzea v Náchodě.

V tomto roce byla vydána další dvě čísla Náchodských muzejních novin, které přinášejí zejména informace o dění v muzeu, současných a budoucích výstavách; opomenuty však nezůstávají ani články informující o zajímavých vybraných sbírkových předmětech, významných archeologických nálezích v regionu, regionálních dějinách a historických osobnostech.

f) Muzeum v médiích

Tištěná média

Pravidelné pozvánky na výstavy a muzejní akce a poskytnuté rozhovory k těmto výstavám či akcím v roce 2015 publikovaly především: Náchodský deník, Hradecký deník, MF Dnes, 5plus2 či Právo.

Nejvýraznější ohlasy v tisku a internetových médiích

Únor:

V Regionálním muzeu v Náchodě skončila úspěšná výstava Chvála plíli včel; Náchodský deník, 6. 2. 2015
Armáda daruje Dobrošov muzeu; MF DNES, 9. 2. 2015
Pevnost Dobrošov potřebuje opravy, ale bunkry zatím majitele nezměnily; MF DNES, 10. 2. 2015
Pevnost na Dobrošově čeká na „vzkříšení“; 5plus2, 13. 2. 2015
Muzeum vystaví bible. I tu Ďáblu; MF DNES, 17. 2. 2015
Bible v náchodském Regionálním muzeu; Právo, 20. 2. 2015
Ďáblova bible. Vzácné historické exponáty najdete na výstavě v Náchodě; Hradecký deník, 27. 2. 2015
Vystavují Bible. Včetně té Ďáblu; 5plus2, 27. 2. 2015
Vzácné historické exponáty biblí na výstavě v Náchodě; Náchodský deník, 27. 2. 2015

Vzácné historické exponáty biblí na výstavě v Náchodě; Pardubický deník, 27. 2. 2015

Březen:

INFORMUJEME; Právo, 4. 3. 2015

Duben:

Návštěvníky láká Dobrošov, oceněna byla i rokytnická Sýpka; Rychnovský deník, 11. 4. 2015
Větší expozice v Náchodě; Právo, 20. 4. 2015
Na Dobrošově brání vlast 1400 vojáků; Hradecký deník, 29. 4. 2015
Na Dobrošově brání vlast 1400 vojáků. Každý je originál; Krkonošský deník, 29. 4. 2015
Vzácné biblické tisky mapují cesty „černého umění“; Náchodský deník, 30. 4. 2015

Květen:

Vzácné biblické tisky mapují cesty „černého umění“; denik.cz, 2. 5. 2015
I v první den míru umírali lidé; 5plus2, 7. 5. 2015
Projekt přiblížil školním dětem hrůzy druhé světové války a její konec na Náchodsku; Náchodské.info.cz, 11. 5. 2015
Vycházka uctila oběti běsnění nacistů i poučila; Náchodský deník, 15. 5. 2015
Američané a Rusové dobývali Berlín; Náchodský deník, 20. 5. 2015

Červen:

Američané a Rusové dobývali Berlín; Českoskalický zpravodaj, červen 2015

Různé pohledy symposia o Kladském pomezí; Náchodský deník, 1. 6. 2015

Na Dobrošově míří na Berlín; Náchodský deník, 4. 6. 2015
Husité v Polici se s konšely „nemazali“; 5plus2, 5. 6. 2015
Při muzejní noci provázeli kat, mnich i pohraničník; Náchodský deník, 24. 6. 2015

Červenec:

Dobrošov: Přebírání pevnosti do majetku a správy kraje; parlamentnilisty.cz, 2. 7. 2015
Dobrošov dala armáda zadarmo, kasárna mohou stát stamiliony; MF Dnes, 7. 7. 2015
Hradecký kraj od armády převzal Pevnost Dobrošov na Náchodsku; ceskenoviny.cz, 9. 7. 2015
Pevnost Dobrošov přešla pod kraj; Právo, 10. 7. 2015
Pevnost ukáže další chodby skryté za závaly; MF DNES, 10. 7. 2015
Pevnost Dobrošov ukáže skryté chodby, trasu prodlouží až o 300 metrů; hrdec.iDNES.cz, 10. 7. 2015
„Připravili jsme pestrý program“; Náchodský deník, 10. 7. 2015
Renesance Dobrošova? Pevnost čekají opravy; 5plus2, 10. 7. 2015
Zdolat 170 schodů v Pevnosti Dobrošov bude snadnější; Hradecký deník, 10. 7. 2015
Do podzemí pevnosti i výtahem; Náchodský deník, 11. 7. 2015
Do podzemí pevnosti Dobrošov se návštěvníci dostanou i výtahem; denik.cz, 12. 7. 2015
Královéhradecký kraj převzal první národní památku; královehradeckenovinky.cz, 12. 7. 2015
Dobrošov obsadili vojáci; Náchodský deník, 13. 7. 2015
Dobrošov obsadili vojáci. Připomněli válku; denik.cz, 13. 7. 2015
Kraj převzal Pevnost Dobrošov; Haló noviny, 13. 7. 2015
Královéhradecký kraj převzal první národní památku; královehradeckenovinky.cz, 13. 7. 2015
Královéhradecký kraj převzal první národní památku; královehradeckenovinky.cz, 14. 7. 2015
Dobrošov obsadili vojáci. Připomněli druhou světovou válku; Krkonošský deník, 16. 7. 2015
Tropy dávají zabrat všem; denik.cz, 20. 7. 2015

Tropy dávají zabrat všem; Náchodský deník, 20. 7. 2015
Změna vlastníka je šancí pro pevnost Dobrošov; Evropské noviny, 31. 7. 2015

Srpen:

Cyklotipy a tipy pro hendikepované v Královéhradeckém kraji; Pardubický deník, 7. 8. 2015

Na Jeřábu ukazují kresby z roku 1938; MF DNES, 13. 8. 2015

Polici nad Metují ovládne pouťové veselí; novinky.cz, 14. 8. 2015

Srub Jeřáb se otevřel lidem a odhalil kresby; 5plus2, 14. 8. 2015

Kresby ve srubu Jeřáb připomínají rok 1938, autorem je roztrpčený voják; hradec.iDNES.cz, 16. 8. 2015

Průvodcem po pevnosti dnes bude starosta; MF DNES, 29. 8. 2015

Září:

Náchodský starosta navlékl maskáče a provázel návštěvníky pevností na Dobrošově; Náchodský deník, 2. 9. 2015

Náchodský starosta navlékl maskáče a provázel návštěvníky pevností; denik.cz, 3. 9. 2015

Říjen:

Pevnost Dobrošov se rozsvítí; MF DNES, 6. 10. 2015

Pevnost Dobrošov v Královéhradeckém kraji by se měla díky dotaci převléci do nového; parlamentnilisty.cz, 6. 10. 2015

Listopad:

Regionální kraťasy; COT business Regiony, 3. 11. 2015

Pevnost Dobrošov čekají změny; Náchodský deník, 5. 11. 2015

Advent přináší vánoční čas; 5plus2, 27. 11. 2015

Prosinec:

Vánoční výstavy; Náchodský deník, 1. 12. 2015

Region Kladské pomezí zve návštěvníky na vánoční akce; novinky.cz, 10. 12. 2015

Rozhlas

Častá nekomerční prezentace muzea a jeho výstav především prostřednictvím Českého rozhlasu Hradec Králové a Českého rozhlasu Radiožurnál se již stala pravidlem. Rozhovory byly nahrávány s autory výstav, kurátory sbírek a ředitelem muzea.

Víte, co byly lyže sudovky či sáně vlčky a malá krusňata? (ČRoHK 3. 1. 2015)

Zajímavá výstava v muzeu. Bible v dějinách knižní kultury, upoutávka. (ČRoHK 25. 2. 2015)

Na Berlín! (ČRoHK 5. 5. 2015)

Všechny cesty prý vedou do Říma. A jedna z nich vede přes Náchod! (ČRoHK 4. 7. 2015)

Zveme vás do Náchoda na voňavou výstavu s názvem Ať žije, kdo kávu pije! (ČRoHK 12. 7. 2015)

Máte už program na Vánoce? Inspirujte se našimi tipy. (ČRo Radiožurnál 21. 12. 2015)

Televize

**9. 7. 2015, ČT 1 – Události v regionech (18:00)
Kraj převzal tvrz Dobrošov**

3. NÁVŠTĚVNOST

Výroční zpráva Regionálního muzea v Náchodě za rok 2015

3. NÁVŠTĚVNOST

V roce 2015 navštívilo výstavy a expozice ve všech objektech Regionálního muzea v Náchodě celkem 33 680

platících návštěvníků a dále bylo evidováno 4607 neplatících návštěvníků. Celkově tedy došlo oproti loňskému

roku, kdy bylo evidováno 31 978 platících návštěvníků, k mírnému vzrůstu návštěvnosti.

Návštěvnost expozic v průběhu roku 2015

	Pevnost Dobrošov	Expozice čp. 18	Police n. M.	Jiráskův RD	Jiráskovo muz.	Výstavní síň
Leden	2	89	111	2	0	434
Únor	0	68	0	0	0	46
Březen	19	279	0	0	0	210
Duben	762	80	0	0	0	253
Květen	3362	115	178	107	4	90
Červen	3035	75	149	352	61	100
Červenec	7427	236	177	468	70	27
Srpen	7380	201	205	1017	103	30
Září	2469	168	187	201	10	31
Říjen	1655	159	0	206	6	26
Listopad	163	135	0	0	0	34
Prosinec	45	339	270	233	0	19
Neplatíci	504	145	3443	180	0	335
Celkem platících návštěvníků	26 319	1944	1277	2586	254	1300

(Informace o prodaných vstupenkách v Jiráskově muzeu zde nevypovídá o počtu platících návštěvníků v této expozici, neboť vstupné do Jiráskova rodného domku a Jiráskova muzea je společné a naprostá většina návštěvníků si kupuje vstupenku v prvně jmenovaném objektu.)

Pevnost Dobrošov

Pevnost Dobrošov v roce 2015 navštívilo celkem 26 823 (platících i neplatících) osob. Jedná se o nejvyšší návštěvnost za poslední čtyři roky. Tato pozitivní změna je dána aktivitou nového správce pevnosti i její větší medializací, která mimo jiné souvisí se změnou vlastníka. Velmi úspěšné byly rovněž návazné pedagogické programy, nejruznější příležitostné akce a krátkodobé výstavy.

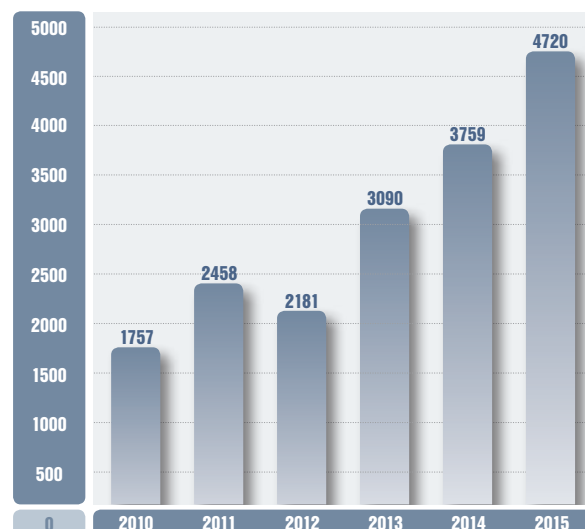
Expozice - Náchod, Masarykovo nám. 18

V roce 2015 navštívilo expozici Dějiny Náchoda a Náchodska a krátkodobé výstavy 2089 návštěvníků. Na návštěvnosti, jež byla ve srovnání s rokem 2014 o něco nižší,

ší, se projevilo několik faktorů – jedním z nich mimo jiné byla obecně nižší návštěvnost v prázdninových měsících. Naopak výrazný zájem ze strany veřejnosti zaznamenala výstava betlémů Za betlémskou hvězdou.

Police nad Metují

V roce 2015 navštívilo expozice a výstavy v Polici nad Metují 4720 platících i neplatících návštěvníků. Specifikem návštěvnosti v Polici nad Metují je vysoký počet neplatících a menší množství platících osob, což je dáno také strukturou návštěvnosti, která se výrazně kumuluje v době bezplatných akcí propagovaných muzeem, či při programech dalších subjektů (tj. města a spolku Cech panen rukodělných), na nichž muzeem bezplatně participuje. Zároveň je třeba upozornit na vysoký počet letošních výstav, které byly námi v Polici nad Metují realizovány.

Expozice Jiráskovo muzeum a rodný domek

V roce 2015 navštívilo expozice Rodného domku Aloise Jiráska a Jiráskova muzea 3020 návštěvníků. Na stabilním a poměrně vysokém počtu návštěvníků se pozitivně odráží rozšíření návštěvní doby i zajímavé výstavy. Enormně vysoká návštěvnost byla zaznamenána v době konání festivalu Jiráskův Hronov.

Expozice výstavní síň Tyršova ul. Náchod

Výstavní síň muzea v Tyršově ulici v Náchodě v roce 2015 navštívilo 1635 platících i neplatících návštěvníků. Na počtu návštěvníků se pozitivně odrazilo zajímavé výstavní projekty muzea, pořádané pedagogické programy, ale i rozšíření otevírací doby v sobotu a v neděli. V porovnání návštěvnosti za posledních pět let sice zaznamenáváme zvýšený zájem ze strany veřejnosti, ale v absolutních číslech je stále malý. Úspěchu roku 2013 se nepodařilo dosáhnout ani přes kvalitní přípravu výstavy Umění a každodennost antického Říma.

Návštěvnost – tržby v Kč 2011-15

	2011	2012	2013	2014	2015
Pevnost Dobrušov	1 239 330	1 148 110	1 424 870	1 500 650	1 514 790
Muzeum expozice	46 999	42 514	54 598	55 375	47 380
Police nad Metují	26 596	20 704	38 381	23 490	25 885
Jiráskův RD a muzeum	42 560	43 655	70 555	64 287	62 047
Výstavní síň	12 580	13 590	27 170	18 810	23 190
Přednáškový sál	0	0	2 665	0	0
Celkem	1 368 065	1 268 573	1 618 239	1 662 612	1 673 292

Vývoj tržeb ze vstupného pokračoval v roce 2015 ve vzestupném trendu. Pozitivně se na tomto výsledku projevilo především rozšíření otevírací doby a pestrá skladba výstav i pořádaných doprovodných programů.

4. PRÁCE SE SBÍRKOU

Výroční zpráva Regionálního muzea v Náchodě za rok 2015

4. PRÁCE SE SBÍRKOU

Sbírkovatná činnost spolu s odbornou správou sbírky je základní prací muzea, bez které by byly jen těžko myslitelné prezentační a další aktivity.

Rozšiřování sbírky

Sbírka muzea je rozšiřována na základě vlastních sběrů (převážně z archeologických výzkumů), darů, nákupů a převodů z fondů doprovodné dokumentace. V roce 2015 bylo nově zapsáno 555 evidenčních sbírkových jednotek. Z toho bylo 122 darů, 23 koupí a 410 kusů předmětů představovalo vlastní sběr, z něhož 408 kusů bylo nalezeno v rámci archeologických výzkumů.

Přírůstky jsou průběžně zaznamenávány do Centrální evidence sbírek. Nové i dříve nabyté sbírkové předměty jsou postupně zapisovány do elektronické sbírkové evidence muzea v systému BACH. V roce 2015 bylo v BACHu vytvořeno 777 záznamů.

Konzervovaná límčová přilba z počátku 17. století

Do přírůstkové knihy knihovny Regionálního muzea v Náchodě bylo v roce 2015 nově zapsáno 99 knihovních jednotek. Knihovní fond byl zpracováván pomocí elektronického systému CLAVIUS.

Inventarizace a revize fondů

V roce 2015 byla dle plánu revizí provedena revize fondů Archeologie, Oděvy a Doplňky oděvů.

I- Archeologie	3262 inv. čísel
VI-1- Oděvy	2078 inv. čísel
VI-2- Doplňky oděvů	297 inv. čísel

Celkem tak bylo v rámci inventarizace zkontrolováno 5637 inventárních čísel.

Konzervace a restaurování

V roce 2015 byly zrestaurovány 3 sbírkové předměty – rokoková vesta, obrázek Waltera z Leslie a první vydání tzv. Bible Severýnovy z roku 1529. Restaurování bylo zajištěno externě restaurátory s odbornou licenci. Konzervováno bylo celkem 148 kusů předmětů jak ze starších sbírek muzea, tak nově získaných předmětů. Konzervátoři našeho muzea dále v konzervátorské dílně realizovali výrobu antického nábytku pro výstavu Umění a každodennost antického Říma, vytvořili repliku rukojeti k dýkovému palčátu, repliku křesadlového zámku a dřevěného držáku na hodiny. Provedli též opravu staré hoblice.

Zápůjčky sbírkových předmětů jiným organizacím

Regionální muzeum v Náchodě realizuje 6 dlouhodobých zápůjček:

- Muzeum čs. opevnění z let 1935-1938, Pěchotní srub K – S 14 „U Cihelny“ – 1 inv. číslo
- Muzeum českého amatérského divadla, o. s. Miletín – 7 inv. čísel
- Muzeum Chodska v Domažlicích – 1 inv. číslo
- Městské muzeum v Novém Městě nad Metují – 31 inv. čísel
- První vojenskohistorické muzeum M. Frosta, Jaroměř-Josefov – 1 inv. číslo

- Správa KRNPAP – Krkonošské muzeum ve Vrchlabí – 14 inv. čísel

Regionální muzeum v Náchodě v roce 2015 zapůjčilo:

- Zápůjčka do Historického ústavu AV ČR v Praze (Na prahu svobody. Vítězství 1945) – 109 inv. č.
- Zápůjčka do Městského muzea v Jaroměř (Od Sarajeva k Hirošimě) – 4 inv. č.
- Zápůjčka do Muzea Broumova (Lidová roubená architektura Kladského pomezí – mizející tvář krajiny) – 35 inv. č.
- Zápůjčka do Muzea Mladoboleslava (Židovské tradice a zvyky na Mladoboleslavsku) – 4 inv. č.
- Zápůjčka do Galerie výtvarného umění v Náchodě (Jaroslav Horejc: Ve znamení Merkura) – 1 inv. č.
- Zápůjčka do Východočeského muzea v Pardubicích (Panny, rejtaři, dířata a další motivy dřevěných perníkářských forem) – 27 inv. č.
- Zápůjčka Krkonošskému muzeu v Jilemnici (Kardinál Arnošt Vojtěch Harrach, arcibiskup pražský) – 10 inv. č.
- Zápůjčka Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje (prezentace) – 1 inv. č.
- Muzeum východních Čech v Hradci Králové (Osvobození 1945) – předání 64 inv. č. v podobě elektronických dat
- Městské muzeum v Novém Městě nad Metují (Konec II. světové války) – předání 104 inv. č. v podobě elektronických dat
- AV ČR (výstavní projekt Vyrovnání úctů) – předání 37 inv. č. v podobě elektronických dat

V roce 2015 Regionální muzeum v Náchodě zapůjčilo jiným organizacím celkem 191 exponátů a předalo 205 inv. č. v podobě elektronických dat.

Muzejní knihovna realizovala 2 externí zápůjčky a 60 interních zápůjček svým zaměstnancům; celkem zapůjčila 125 knihovních jednotek.

Výpůjčky sbírkových předmětů od jiných organizací

- Výpůjčka z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze – 25 exponátů

- Výpůjčka z Muzea města Ústí nad Labem – 26 exponátů
- Výpůjčka z Krkonošského muzea v Jilemnici – 126 exponátů
- Výpůjčka z Regionálního muzea v Litomyšli – 17 exponátů
- Výpůjčka z Muzea Podkrkonoší v Trutnově – 1 exponát

- Výpůjčka z Regionálního muzea a galerie v Jičíně – 17 exponátů
- Výpůjčka z Regionálního muzea ve Vysokém Mýtě – 28 exponátů
- Výpůjčka z Biskupství královéhradeckého – 28 exponátů
- Výpůjčka z Městského muzea v Jaroměři – 45 exponátů

- Výpůjčka z Knihárství Jiří Fogl a Pavlína Rambová Žamberk – 1 exponát

V roce 2015 si Regionální muzeum v Náchodě vypůjčilo od jiných organizací celkem **314** exponátů.

Výroba dřevěné makety zámku balkánské pušky z 18. století

Portrét šlechtice, snad Rudolfa Trčky z Lípy – před konzervací

Terčovnice vyrobená r. 1841 Josefem Svobodou z Hradce Králové – před konzervací

Maketa zámku balkánské pušky po patinaci

Portrét šlechtice, snad Rudolfa Trčky z Lípy – po konzervaci

Terčovnice vyrobená r. 1841 Josefem Svobodou z Hradce Králové – po konzervaci

Detail vyobrazení sourozenců s korálovými šperky od Emanuela Dítěte z roku 1854

5. BADATELÉ A VĚDECKÁ ČINNOST

Výroční zpráva Regionálního muzea v Náchodě za rok 2015

5. BADATELÉ A VĚDECKÁ ČINNOST

Badatelé

Regionální muzeum v Náchodě registrovalo v roce 2015 celkem 71 badatelských dotazů a dalších 47 archeologických vyjádření a posudků, které měly podobu badatelských návštěv či písemných, telefonických nebo emailových žádostí o rešerše. Mezi dotazovateli byli studenti píšící kvalifikační práce, odborní pracovníci, pověřené úřady, města i další zájemci z řad široké veřejnosti.

Badatelské dotazy:

Mgr. Jan Košťál

V roce 2015 vyřídil 2 badatelské dotazy, které se týkaly užitého umění a písemných pramenů z přelomu 15. a 16. století na Náchodsku.

Mgr. Petr Landr

V roce 2015 vyřídil 6 badatelských dotazů, které se týkaly staroegyptských předmětů ve sbírce muzea, numismatické sbírky, života pěvkyně Jarmily Hassan Abdel Wahab (Kristenové), struktury a dějin muzea.

Mgr. Blanka Nešetřilová

V roce 2015 vyřídila 2 badatelské dotazy. Jeden týká se oboru umění, druhým byla podrobnější rešerše k osobnostem Náchoda.

Mgr. Simona Pátková

V roce 2015 vyřídila 8 badatelských dotazů se vztahem k umění, užitému umění a lidovému nábytku.

Mgr. Alina Petričenko

V roce 2015 vyřídila 9 badatelských dotazů, které se týkaly Aloise Jiráska a jeho rodného domku, dále dotazy týkající se sbírek uložených v RMN, konání výstav a žádostí o průvodcovskou činnost v Jiráskově rodném domku a Jiráskově muzeu v Hronově.

Alžbeta Spišková

V roce 2015 vyřídila 5 badatelských dotazů. Dotazy byly zaměřeny zejména na fotografie významných osobností Náchoda.

Mgr. Pavlína Švandová

V roce 2015 vyřídila 19 badatelských dotazů, které souvisely mimo jiné s realizovanými výstavami muzea. Poměrně četné byly dotazy se vztahem k jednotlivým kapitolám druhé světové války; zvýšený počet dotazů týkajících se tohoto konfliktu byl dán sedmdesátiletým výročím od jeho ukončení. Další dotazy směřovaly k jednotlivým předmětům spravovaného knižního fondu a ke stavu bádání vybraných jevů regionálních dějin, ale objevil se mezi nimi např. i požadavek na sestavení bibliografie regionálních dějin či vyhledání restaurátorů knih a papírových dokumentů s licencí MK ČR. Mezi zvláštní a méně obvyklé dotazy patřil požadavek na identifikaci jedné z princezen rodu Schaumburg-Lippe, jež byla tatzateli známa pouze pod rodinnou přezdívkou.

Bc. Richard Švanda

Za období 2015 vyřídil 4 badatelské dotazy týkající se historie československého opevnění, ale také potenciálu opevnění v oblasti cestovního ruchu.

Mgr. Jan Tůma

V roce 2015 krom vypracování 42 archeologických posudků, vyjádření a expertních listů, vyřídil dalších 20 odborných dotazů a jeden oponentský posudek. Většina se vztahovala k archeologické sbírce muzea (nálezy z války 1866, nálezy z hradů), k archeologii v regionu, nemovitým památkám, regionálním dějinám, rukopisům ve sbírkách bývalého polického muzea, ale i řemeslům a lidovému umění (badatelům bylo předloženo celkem 118 sbírkových inv. čísel).

Vědecká činnost pracovníků

Granty EU

Lidová roubená architektura Kladského pomezí – mizející tvář krajiny. Česko-polský projekt číslo CZ.3.22/3.3.02/11.02366 realizovaný ve spolupráci s Muzeem Kultury Ludowej Pogorza Sudeckiego w Kudowie Zdróju. Autor a manažer projektu: Mgr. Jan Tůma, spolupracovníci projektu: P. Kosař, A. Spišková, V. Pibil, B. Ekrt a J. Pšeničková. Projekt zahrnuje terénní

Záchranný archeologický výzkum v České Skalici, ulice Zelená

výzkum (dokumentaci stojící roubené architektury) a archivní výzkum (vyhledávání a digitalizace historických fotografií). Součástí projektu je určování a lokalizace zaniklých staveb známých z archivních pramenů a fotografií, jakož i komparativní fotodokumentace stávajícího stavu. Během projektu byla vytvořena databáze podle katastrů a čísel popisných. Jeho hlavní část proběhla v roce 2011. V současné době má databáze záznamy o více jak 1250 číslech popisných na 52 katastrech. Výstupem projektu je putovní výstava a publikace Tůma J.: Lidová roubená architektura Kladského pomezí – mizející tvář krajiny (Ludowa architektura zrąbowa pogranicza kłodzkiego – ginące oblicze kraj obrazu), Náchod 2011.

Práce na vědeckých projektech

Mgr. Petr Landr

Landr, P. – Buroň, M.: Stavebně historický průzkum domu čp. 153 v Hradci Králové.

Mgr. Jan Tůma

- 1) **Revize Archeologické databáze Čech.** Projekt Archeologického ústavu AV ČR v Praze, v jehož rámci byla v roce 2015 provedena revize a prostorová identifikace akcí a nálezů pro okres Náchod, instalace softwaru a zaškolení.
- 2) **Wspólny czas.** Česko-polský projekt Muzeum Ziemi Kłodzkiej w Kłodzku (PL) a Regionálního muzea v Náchodě. Spolupráce při vydání katalogu hodin, jako samostatná příloha vytvořen Popis sbírek Regionálního muzea v Náchodě s důrazem na sbírku hodin. Jako zástupce muzea v Náchodě účast na společenských akcích v rámci společného česko-polského přeshraničního projektu.
- 3) **Broumovsko – paměť skal.** SocioFactor, s.r.o. Mgr. Eva Čermáková, Ph.D. Přípravné práce na projektu zařazeného do NAKI. Vyhledávání lokalit a terénní exkurze na vytypovaná místa.
- 4) **Lidová roubená architektura Kladského pomezí – mizející tvář krajiny.** Podrobnosti viz výše. V roce 2015 byly výsledky projektu prezen-

továny formou výstav v Broumově, v SVČ Děčko v Náchodě, Machově, přednáškou na sympoziu Kladské pomezí – příběh budoucnosti? v Novém Městě nad Metují a při přednášce v SVČ Děčko v Náchodě (projekt Pol-Czech – tradycije i kultura).

- 5) **Dějiny obce Hlavňov.** Rozsáhlý výzkumný projekt iniciovaný městem Police nad Metují a Osadním výborem obce Hlavňov. Na projektu pod vedením Mgr. Michala Bureše spolupracuje kolektiv autorů z řad kronikářů, přírodovědců, archivářů, literárních historiků, historiků a archeologů: Mgr. Jan Tůma (Regionální muzeum v Náchodě), Mgr. Lydia Baštecká, PhDr. Jaroslav Čáp (Státní okresní archiv v Náchodě), PhDr. Vladimír Waage (Národní archiv v Praze), PhDr. Jan Meier (Městská knihovna v Broumově), Jiří Kopecký, Jiří Spišek, Mgr. Petr Köppl (Správa CHKO Broumovsko), Jiří Kohl, Mgr. František Janeček, Miroslav Pichl a další. Výsledkem projektu bude reprezentativní publikace Hlavňov – vesnice pod Hvězdou. V současné době probíhají poslední korektury a měla by vyjít v prvním kvartálu 2016.
- 6) **Paleolitické a mezolitické osídlení Policka.** Dlouhodobý interní projekt zaměřený na vztah člověka a krajiny. Celkem zatím bylo identifikováno 14 nových lokalit potvrzených v roce 2015 terénními sběry a nálezy ze dvou již známých mikrolokalit na k. ú. Česká Metuje.

Záchranné terénní archeologické výzkumy (Mgr. Jan Tůma, Mgr. Jan Košťál)

1. Česká Skalice (NA) – ulice Zelená, rekonstrukce silnice II/304; SÚS Královéhradeckého kraje, a.s. / MADOS MT, s.r.o. Záchranný archeologický výzkum, vedoucí Mgr. Jan Košťál. Zachyceny neporušené terénní situace: zemnice 13. století, studna, dláždění.
2. Náchod (NA) – park u restaurace U Města Prahy. Zjišťovací výzkum, vedoucí Mgr. Jan Košťál. Zjišťovací archeologický výzkum realizovaný ve spolupráci s organizací TerraVerita, s.r.o. Cílem bylo ověřit před zahájením prací na revitalizaci parku archeologický potenciál pozemku ve východním rohu

náměstí. V průběhu dvoudenní sondáže bylo odhaleno městské opevnění, které bylo zbořeno v roce 1980. Investor: město Náchod.

Odborné archeologické dohledy rozsáhlé, délka trvání více jak 3 dny (Mgr. Jan Tůma, Mgr. Jan Košťál)

1. Nový Hrádek (NA) – Borová, rekonstrukce silnice III/28526 (Rokole – Nový Hrádek – Borová), 2. etapa; SÚS Královéhradeckého kraje, a.s.
2. Nový Hrádek (NA), Rokole (NA), Doly (NA) – silnice III/28525, obnova živiničných povrchů; SÚS Královéhradeckého kraje, a.s.
3. Josefov (NA) – rekonstrukce silnice III/2995; SÚS Královéhradeckého kraje, a.s.
4. Náchod (NA) – ulice Na Drázkách, oprava.
5. Bohuslavice nad Metují (NA) – výstavba domu pro seniory; obec Bohuslavice.
6. Náchod (NA) – okružní křižovatka Běloveská, Pražská I/33, rekonstrukce vozovky a NTL/STL plynovodu okružní křižovatka u Čedoku; RWE GasNet, a.s., STAVOKOP, s.r.o.
7. Velké Poříčí (NA) – dopravní opatření v lokalitě Růžek; městys Velké Poříčí.
8. Machov (NA), Machovská Lhota (NA), Nížká Srbská (NA) – rekonstrukce kanalizace; městys Machov.
9. Stárkov (NA) – rekonstrukce kanalizace; město Stárkov.
10. Dolní Adršpach (NA) – rekonstrukce kanalizace; obec Dolní Adršpach.
11. Machov (NA), Machovská Lhota (NA), oprava opěrné zdi; Matex HK, s.r.o.
12. Nové Město nad Metují (NA) – Náchodská ulice, silnice III/28520 Vrchoviny – Nové Město nad Metují; SÚS Královéhradeckého kraje, a.s.
13. Náchod (NA) – ulice Rybářská, oprava komunikace; město Náchod.
14. Náchod (NA) – ulice Purkyňova 1055-1095, pokládka KNN; Elektro-comp, s.r.o.
15. Náchod (NA) – 1066/1 lokalita RD, pokládka KNN; Elektro-comp, s.r.o.
16. Náchod (NA) – rekonstrukce ulice Hurdálkova; město Náchod.
17. Náchod (NA) – rekonstrukce ulice Hřbitovní; město Náchod.

18. Aadršpach (NA) – penzion Skalní Mlýn, stavební úpravy objektu; Skalní Mlýn, a.s.
19. Vysokov (NA) – přístavba výrobní haly firmy Mesa Parts, s.r.o.; Mesa Parts, s.r.o.
20. Vysokov (NA) – účelová komunikace a výstavba inženýrských sítí pro Mesa Parts, s.r.o.; Mesa Parts, s.r.o.
21. Teplice nad Metují (NA) – revitalizace železniční trati Trutnov – Aadršpach; SŽDC.
22. Bohdašín (NA) – dohled při výstavbě kanalizace na trase Červený Kostelec – Bohdašín; město Červený Kostelec.
23. Červený Kostelec (NA), Mstětín (NA) – dohled při výstavbě kanalizace na trase Červený Kostelec – Mstětín; město Červený Kostelec.
24. Náchod (NA) – dohled při zemních pracích na rekonstrukci plynovodu v ulici Nemocniční; RWE GasNet, a.s.
25. Šonov u Nového Města nad Metují (NA) – dohled při zemních pracích pro sloupy NN; Elektro-comp, s.r.o.
26. Otovice (NA), Martínkovice (NA) – dohled při zemních pracích při výstavbě stožárů VN; Elektro-comp, s.r.o.

Fragment gotické okenní kružby

27. Teplice nad Metují (NA) – dohled při zemních pracích při výstavbě stožárů VN; Elektro-comp, s.r.o.

Odborné archeologické dohledy drobné (Mgr. Jan Tůma, Mgr. Jan Košťál)

1. Václavice (NA) – KNN; Elektro-comp, s.r.o.
2. Bohuslavice (NA) – Smola IP-12-2006647, výměna el. sloupu; Energomontáže Votroubek, s.r.o.
3. Vlčkov (NA) – p. č. 200/9 Kubíčková RD, KNN; TARPA, s.r.o.
4. Rtně v Podkrkonoší (NA) – p. č. 34 Antoš RD, KNN; TARPA, s.r.o.
5. Újezdec (NA) – p. č. 852 Mádr RD, KNN; Energomontáže Votroubek, s.r.o.
6. Červený Kostelec (NA) – p. č. 936/11 RD; Staping, s.r.o.
7. Radešov (NA) – p. č. 121 Seidl, přeložka NN; TARPA, s.r.o.
8. Velichovky (NA) – hotel čp. 49, KNN; TARPA, s.r.o.
9. Náchod (NA) – zámecký kopec, oprava vodovodu; VAK Náchod, a.s.
10. Chvalkovice (NA), Kopaniny (NA) – KNN; Energomontáže Votroubek, s.r.o.
11. Nahořany (NA), Doubravice (NA) – KNN, připojení p. č. 163/4 Faltová; Energomontáže Votroubek, s.r.o.
12. Velká Ledhuje (NA) – p. č. 1168 Bucht, smyčka KNN; RYDVAL – ELEKTRO, s.r.o.
13. Hořičky (NA) – p. č. 340/3 požární zbrojnice, KNN; TARPA, s.r.o.
14. Dolní Aadršpach (NA) – přípojka 620_9 ČOV OB; Energomontáže Votroubek, s.r.o.
15. Náchod (NA) – p. č. 1268/2 Pultar, přípojka KNN; TARPA, s.r.o.
16. Božanov (NA) – čp. 119 hasičská zbrojnice, KNN; Energomontáže Votroubek, s.r.o.
17. Hronov (NA) – p. č. 1386_2, smyčka KNN; Energomontáže Votroubek, s.r.o.
18. Nové Město nad Metují (NA) – ulice Náchodská, KNN; Elektro-comp, s.r.o.
19. Hlavňov (NA) – oprava opěrné zdi; SÚS Královéhradeckého kraje, a.s., SOVIS CZ, a.s.
20. Česká Metuje (NA) – teplovod; obec Česká Metuje.
21. Česká Skalice (NA) – výstavba RD v lokalitě Na Hradě.
22. Jasenná (NA) – p. č. 920/61 Špacír RD, připojení KNN; Matex HK, s.r.o.
23. Žernov (NA) – p. č. 32/6 Čapek, číslo stavby IP-12-2006954, vrchní vedení KNN; Energomontáže Votroubek, s.r.o.
24. Proruby (RK) – p. č. 201/5 Prouza, číslo stavby IV-12-2013443, vrchní vedení KNN; Energomontáže Votroubek, s.r.o.
25. Křínice (NA) – p. č. 1320/3 obecní bytový dům, číslo stavby IV-12-2012283, připojení KNN; Energomontáže Votroubek, s.r.o.
26. Hejtmánkovice (NA) – p. č. 1884/9 Kaválek, číslo stavby IP-12-2006759, připojení KNN; Energomontáže Votroubek, s.r.o.
27. Broumov (NA) – úprava odlehčovací komory OK3; VAK Náchod, a.s.
28. Hejtmánkovice (NA) – Liščí potok, rekonstrukce opěrné zdi; Povodí Labe, s. p.
29. Chvalkovice (NA), výrobní areál HARTMANN – RICO, dohled při přístavbě šatny a balírny; HARTMANN – RICO, a.s.
30. Chvalkovice (NA) – p. č. 778 Melša, číslo stavby IP-12-2007241, zemní přípojka; Energomontáže Votroubek, s.r.o.
31. Žernov (NA) – budování chodníku podél silnice III/3049; obec Žernov.
32. Žernov (NA) – prodloužení vodovodního řadu, k. ú. Žernov u České Skalice; obec Žernov.
33. Božanov (NA) – dohled při zemních pracích pro přípojku KNN; RYDVAL – ELEKTRO, s.r.o.
34. Hořenice (NA) – dohled při zemních pracích pro přípojku KNN; Energomontáže Votroubek, s.r.o.
35. Slatina nad Úpou (NA) – dohled při rekonstrukci mostu; SÚS Královéhradeckého kraje, a.s.
36. Pavlišov (NA) – dohled při zemních pracích pro přípojku KNN; Elektro-comp, s.r.o.
37. Rasošky (NA) – dohled při zemních pracích pro přípojku KNN; Citron Group Elektro, s.r.o.
38. Česká Skalice (NA) – dohled při zemních pracích pro výstavbu RD.

Odborné posudky a archeologická vyjádření (Mgr. Jan Tůma, Mgr. Jan Košťál)

1. Stárvov (NA) – p. č. 477/7 Martincová, přípojka KNN.
2. Police nad Metují (NA) – ulice U Plovárny, oprava.
3. Police nad Metují (NA) – cesta ke sběrnému dvoru, oprava.
4. Náchod (NA) – Nemocniční, Purkyňova a Orlická ulice, AV Projekt CZ.
5. Chlívce (NA) – rekonstrukce KNN od trafostanice.
6. Jaroměř (NA) – p. č. 3239/6 Kubů RD; RYDVAL – ELEKTRO, s.r.o.

Kolorovaná fotografie zámku v Ratibořicích z počátku 20. století

7. Nové Město nad Metují (NA) – p. č. 425/1, 2 Pham, smyčka KNN.
8. Javor (NA) – úprava koryta potůčku.
9. Václavice (NA) – KNN; Elektro-comp, s.r.o.
10. Bohuslavice (NA) – Smola, číslo stavby IP-12-2006647, výměna sloupu el. vedení; Energomontáže Votroubek, s.r.o.
11. Vlkov (NA) – p. č. 200/9 Kubíčková RD, KNN; TARPA, s.r.o.
12. Rtyně v Podkrkonoší (NA) – p. č. 34 Antoš RD, KNN; TARPA, s.r.o.
13. Újezdec (NA) – p. č. 852 Mádr RD, KNN; Energomontáže Votroubek, s.r.o.
14. Červený Kostelec (NA) – p. č. 936/11 RD; Stapring, s.r.o.
15. Radešov (NA) – p. č. 121 Seidl, přeložka NN; TARPA, s.r.o.

16. Velichovky (NA) – hotel čp. 49, KNN; TARPA, s.r.o.
17. Náchod (NA) – zámecký kopec, oprava vodovodu; VAK Náchod, a.s.
18. Chvalkovice (NA), Kopaniny (NA) – KNN; Energomontáže Votroubek, s.r.o.
19. Nahořany (NA), Doubravice (NA) – KNN, připojení p. č. 163/4 Faltová; Energomontáže Votroubek, s.r.o.
20. Velká Ledhuje (NA) – p. č. 1168 Bucht, smyčka KNN; RYDVAL – ELEKTRO, s.r.o.
21. Hořičky (NA) – p. č. 340/3 požární zbrojnice, KNN; TARPA, s.r.o.
22. Dolní Adršpach (NA) – přípojka 620_9 ČOV OB; Energomontáže Votroubek, s.r.o.
23. Náchod (NA) – p. č. 1268/2 Pultar, přípojka KNN; TARPA, s.r.o.
24. Božanov (NA) – čp. 119 hasičská zbrojnice, KNN; Energomontáže Votroubek, s.r.o.
25. Hronov (NA) – p. č. 1386_2, smyčka KNN; Energomontáže Votroubek, s.r.o.
26. Nové Město nad Metují (NA) – ulice Náchodská, KNN; Elektro-comp, s.r.o.
27. Hlavňov (NA) – oprava opěrné zdi; SÚS Královéhradeckého kraje, a.s., SOVIS CZ, a.s.
28. Česká Metuje (NA) – teplovod; obec Česká Metuje.
29. Česká Skalice (NA) – výstavba RD v lokalitě Na Hradě.
30. Jasenná (NA) – p. č. 920/61 Špacír RD, připojení KNN; Matex HK, s.r.o.
31. Nový Hrádek (NA) – Borová, rekonstrukce silnice III/28526 (Rokole – Nový Hrádek – Borová), 2. etapa; SÚS Královéhradeckého kraje, a.s.
32. Nový Hrádek (NA), Rokole (NA), Doly (NA) – silnice III/28525, obnova živičných povrchů; SÚS Královéhradeckého kraje, a.s.
33. Josefov (NA) – rekonstrukce silnice III/2995; SÚS Královéhradeckého kraje, a.s.
34. Náchod (NA) – ulice Na Drázkách, oprava.
35. Bohuslavice nad Metují (NA) – výstavba domu pro seniory; obec Bohuslavice.
36. Náchod (NA) – okružní křižovatka Běloveská, Pražská I/33, rekonstrukce vozovky a NTL/STL plynovodu okružní křižovatka u Čedoku; RWE GasNet, a.s., STAVOKOP, s.r.o.

37. Velké Poříčí (NA) – dopravní opatření v lokalitě Růžek; městys Velké Poříčí.
38. Machov (NA), Machovská Lhota (NA), Nížká Srbská (NA) – rekonstrukce kanalizace; městys Machov.
39. Stárvov (NA) – rekonstrukce kanalizace; město Stárvov.
40. Dolní Adršpach (NA) – rekonstrukce kanalizace; obec Dolní Adršpach.
41. Machov (NA), Machovská Lhota (NA), oprava opěrné zdi; Matex HK, s.r.o.
42. Nové Město nad Metují (NA) – Náchodská ulice, silnice III/28520 Vrchoviny – Nové Město nad Metují; SÚS Královéhradeckého kraje, a.s.
43. Česká Skalice (NA) – ulice Družstevní a Riegrova, rekonstrukce KNN; město Česká Skalice.
44. Nové Město nad Metují (NA) – ulice Johnova, Čs. armády, Dukelská a Husova, rekonstrukce KNN; město Nové Město nad Metují.
45. Hronov (NA) – ulice B. Němcové, rekonstrukce vodovodu.
46. Hronov (NA) – Dvorská ulice, rekonstrukce vedení KNN.
47. Česká Skalice (NA) – p. č. 1206/29 Rousek, přípojka KNN.

Publikační činnost

a) monografie

Nývítová, P. a kol.: Bible v dějinách knižní kultury, Náchod 2015

b) kapitola v odborné knize

Tůma J. ed.: Regionální muzeum v Náchodě. In: Zegary w zbiorach Muzeum Ziemi Kłodzkiej. Kłodzko, 2015, 16 str. (samostatná příloha)

c) odborné studie (odborné periodikum a sborníky)

Švanda, R.: Bohuslav Všetického. Rodným krajem, 51, 2015, s. 45-47

Švanda, R.: Bohuslav Všetického a jeho plán tyfového útoku během okupace. Vojské rozhledy, 2, 2015

d) popularizační a další texty (noviny a časopisy)

Ekrt, B.: Antonín Knahl. Náchodské muzejní noviny, léto a podzim 2015. Náchod 2015, s. 8

Ekrt, B.: Knahlova ručně malovaná opona. Náchodské muzejní noviny, léto a podzim 2015. Náchod 2015, s. 9
Ekrt, B.: Knahlův pohyblivý betlém. Náchodské muzejní noviny, léto a podzim 2015. Náchod 2015, s. 9
Košťál, J.: Až k počátkům České Skalice. Náchodské muzejní noviny, zima 2015 a jaro 2016. Náchod 2015, s. 13
Landr, P.: Kyrys. Náchodské muzejní noviny, léto a podzim 2015. Náchod 2015, s. 8
Landr, P.: Nově objevené vyobrazení prvního historika města Náchoda Josefa Myslimíra Ludvíka. Náchodské muzejní noviny, léto a podzim 2015. Náchod 2015, s. 9-10
Landr, P.: Mary Gregory. Náchodské muzejní noviny, léto a podzim 2015. Náchod 2015, s. 10-11
Landr, P.: „Král je mrtev, ať žije král“. Náchodské muzejní noviny, zima 2015 a jaro 2016. Náchod 2015, s. 5
Landr, P.: Střípek z dějin náchodské prostituce. Náchodské muzejní noviny, léto a podzim 2015. Náchod 2015, s. 11-12

Kaple Hvězda s výletníky na kolorované fotografii z počátku 20. století

Pátková, S.: Móda našich (pra)prababiček. Náchodské muzejní noviny, léto a podzim 2015. Náchod 2015, s. 3
Pátková, S.: Božítělová procesí na fotografiích z Hronova. Náchodské muzejní noviny, léto a podzim 2015. Náchod 2015, s. 7
Pátková, S.: Stalo se před 100 lety. Z Náchodských listů roku 1915. Náchodské muzejní noviny, zima 2015 a jaro 2016. Náchod 2015, s. 2
Pátková, S.: Dětský svět v minulosti. Náchodské muzejní noviny, zima 2015 a jaro 2016. Náchod 2015, s. 12
Pátková, S. – Švandová, P.: Domácí kuchařka Magdaleny Dobromily Rettigové. Náchodské muzejní noviny, zima 2015 a jaro 2016. Náchod 2015, s. 3-4
Poláková, M.: Kočárek. Náchodské muzejní noviny, léto a podzim 2015. Náchod 2015, s. 8
Poláková, M.: Výstava. Umění a každodennost antického Říma. Náchodské muzejní noviny, zima 2015 a jaro 2016. Náchod 2015, s. 14
Poláková, M.: Výstava. Kouzlo starých dřevěných hraček. Náchodské muzejní noviny, zima 2015 a jaro 2016. Náchod 2015, s. 15
Stehlíková, B.: Hrdelní právo v Náchodě. Náchodské muzejní noviny, léto a podzim 2015. Náchod 2015, s. 4
Stehlíková, B.: Edukační činnost muzea. Náchodské muzejní noviny, zima 2015 a jaro 2016. Náchod 2015, s. 14
Švanda, R.: Zajímavá bible ve sbírkách muzejní knihovny. Náchodské muzejní noviny, léto a podzim 2015. Náchod 2015, s. 5
Švanda, R.: Konec druhé světové války ve svědectví sbírkových předmětů. Náchodské muzejní noviny, léto a podzim 2015. Náchod 2015, s. 6-7
Švanda, R.: Pevnost Dobrošov v rukou kraje! Náchodské muzejní noviny, zima 2015 a jaro 2016. Náchod 2015, s. 1
Švanda, R.: Z historie našich poboček. Pevnost Dobrošov. Náchodské muzejní noviny, zima 2015 a jaro 2016. Náchod 2015, s. 2
Švanda, R.: Úvěrové kupony – neznámá historie SSSR. Náchodské muzejní noviny, zima 2015 a jaro 2016. Náchod 2015, s. 6
Švanda, R.: Stavební firma Kapsa&Müller a Pevnost Dobrošov. Náchodské muzejní noviny, zima 2015 a jaro 2016. Náchod 2015, s. 8

Švanda, R.: Jan Letzel – architekt atomového domu. Náchodské muzejní noviny, zima 2015 a jaro 2016. Náchod 2015, s. 9
Švanda, R.: Rodina Ericha Mollera z Babí – tradice v textilní výrobě přesahující hranice. Náchodské muzejní noviny, zima 2015 a jaro 2016. Náchod 2015, s. 10
Švandová, P.: Náchodské figurky – boží lidé. Náchodské muzejní noviny, léto a podzim 2015. Náchod 2015, s. 5-6
Švandová, P.: I knihy mají někdy své pohnuté osudy. Práva a zřízení zemská království českého. Náchodské muzejní noviny, léto a podzim 2015. Náchod 2015, s. 4-5
Švandová, P.: Výstava. Bible v dějinách knižní kultury. Náchodské muzejní noviny, léto a podzim 2015. Náchod 2015, s. 14
Švandová, P.: Zajímavá knížka z produkce muzea. Náchodské muzejní noviny, léto a podzim 2015. Náchod 2015, s. 15
Švanda, R. – Švandová, P.: Stalo se před 100 lety. Z Náchodských listů roku 1915. Náchodské muzejní noviny, léto a podzim 2015. Náchod 2015, s. 2
Tůma, J.: Téměř zapomenutý unikát. Náchodské muzejní noviny, léto a podzim 2015. Náchod 2015, s. 1
Tůma, J.: Muzeum města Police nad Metují. Náchodské muzejní noviny, léto a podzim 2015. Náchod 2015, s. 2
Tůma, J.: Kovové brusle polické firmy EKP (Emil Katschner Police). Náchodské muzejní noviny, léto a podzim 2015. Náchod 2015, s. 11-12
Tůma, J.: Z archeologických výzkumů v Náchodě v roce 2014. Náchodské muzejní noviny, léto a podzim 2015. Náchod 2015, s. 12-13
Tůma, J.: Betlém Josefa Vondry z Červeného Kostelce. Náchodské muzejní noviny, zima 2015 a jaro 2016. Náchod 2015, s. 3
Tůma, J.: Torzo kulovnice Jana Mendela, obránce Prahy v roce 1648. Náchodské muzejní noviny, zima 2015 a jaro 2016. Náchod 2015, s. 4
Tůma, J.: Z naší konzervátorské dílny. Terčovnice od Josefa Svobody. Náchodské muzejní noviny, zima 2015 a jaro 2016. Náchod 2015, s. 6
Tůma, J.: Obraz Jana Rudolfa Trčky z Lípy. Náchodské muzejní noviny, zima 2015 a jaro 2016. Náchod 2015, s. 7
Tůma, J. – Bureš, M.: Dědictví předků aneb lidová ře-

mesla a průmyslová výroba na Policku. Kalendář 2015, Žďár nad Metují 2015, 12 s.

Tůma, J.: Výstava. Policko za druhé světové války. Polický měsíčník 5, 2015, s. 18

Tůma, J.: Výstava. Tajemství hradu Vlčinec. Polický měsíčník 5, 2015, s. 18

Tůma, J.: Muzeum města Police nad Metují – Výstava Policko za druhé světové války. Polický měsíčník 6, 2015, s. 14

Tůma, J.: Muzeum města Police nad Metují – Výstava Tajemství hradu Vlčinec. Polický měsíčník 6, 2015, s. 14

Tůma, J.: Podmalby na skle. Polický měsíčník 7, 2015, s. 30

Tůma, J.: Tajemství hradu Vlčinec. Polický měsíčník 7, 2015, s. 30

Tůma, J.: Muzeum města Police nad Metují. Podmalby na skle. Polický měsíčník 9, 2015, s. 14

Tůma, J.: Muzeum města Police nad Metují. Tajemství hradu Vlčinec. Polický měsíčník 9, 2015, s. 14

Tůma, J.: Tradiční muzejní den otevřených dveří 28. října. Polický měsíčník 10, 2015, s. 16

Tůma, J.: Výstava ŠOA – Osudy židů z Náchodska během holocaustu (28. 10. 2015). Polický měsíčník 10, 2015, s. 16

Tůma, J.: Tradiční textilní techniky v Dřevěnce (28. 10. 2015). Polický měsíčník 10, 2015, s. 16

Tůma, J.: Lidé jako dobytek: Gross-Rosen 1940-1945. Historie, která se nás týká. Polický měsíčník 11, 2015, s. 15

Pedagogický program ve výstavní síni

Tůma, J.: Večerní přástky a martinské tradice v Dřevěnce (13. – 14. 11. 2015). Polický měsíčník 11, 2015, s. 15

Tůma, J.: Připravujeme na prosinec. Polický měsíčník 11, 2015, s. 15

Tůma, J.: Kouzlo starých dřevěných hraček. Polický měsíčník 12, 2015, s. 19

Tůma, J.: Vánoční medvídkování v Dřevěnce (5. prosince 2015). Polický měsíčník 12, 2015, s. 19

Tůma, J.: Přehled kulturních akcí v listopadu 2015 v Regionálním muzeu Náchod. Za betlémskou hvězdou. Náchodský zpravodaj 11, 2015, s. 29

Tůma, J.: Za betlémskou hvězdou. Náchodský zpravodaj 12, 2015, s. 29

Účast zaměstnanců na konferencích a seminářích

Ing. Petr Kosař

TESCO program. Krajský úřad v Hradci Králové, 18. 8. a 17. 12. 2015. Školení pro evidenci svěřeného majetku v rámci nového jednotného elektronického informačního a evidenčního systému.

JEKIS Královéhradeckého kraje. Krajský úřad v Hradci Králové, 28. 4., 8. – 9. 9., 15. 9., 7. 10. a 10. 12. 2015. Školení pro komplexní vedení účetnictví příspěvkové organizace v rámci nového jednotného elektronického evidenčního a účetního systému.

Mgr. Petr Landr

Školení **Trenérů kvality I. stupně Českého systému kvality služeb.** Hradec Králové 29. – 30. září 2015. Účastníci školení byli seznámeni se systémem kvality služeb a při úspěšném absolvování kursu jim byl udělen Certifikát trenéra kvality I. stupně Českého systému kvality služeb, který držitele opravňuje k zavádění a udržování principů a požadavků v souladu se standardy tohoto systému.

Mgr. Barbora Stehlíková

Seminář **Péče o knihovny a archivní fondy.** Benediktinský klášter v Broumově, 23. dubna 2015. Hlavním tématem semináře bylo seznámení se zásadami ukládání sbírek tohoto typu do ochranných obalů a následně regálů, seznámení s vnějšími vlivy prostředí a biologickými škůdci, jimiž mohou být tyto předměty ohroženy.

Kurs **Základy muzejní pedagogiky.** Metodické centrum pro muzejní pedagogiku při Moravském zemském muzeu v Brně, září až červen 2015. Během deseti jednodenních lekcí byli pracovníci muzeí a galerií, kteří mají ve své pracovní náplni edukaci, obeznámeni s různými tématy souvisejícími s teorií i praxí muzejního pedagoga. Účastníci kursu obdrželi osvědčení o jeho absolvování.

Bc. Richard Švanda

Symposium Kladské pomezí – příběh budoucnosti? Velký sál zámku rodiny Bartoň – Dobenín v Novém Městě nad Metují, 14. května 2015. 1. přednáškový blok Člověk a jeho činnost. Prezentace: Vojenskými střípky Kladského pomezí. Projekce seznámila účastníky symposia s vojenskou minulostí Kladského pomezí. Znovu byla prezentována v rámci večera věnovaného Kladskému pomezí, který se konal v červenci 2015 v malém sále Městského divadla dr. Josefa Čížka v Náchodě.

Mgr. Pavlína Švandová

Jednání zástupců muzejních knihoven Královéhradeckého kraje. Muzeum východních Čech v Hradci Králové, 14. dubna 2015. Hlavním tématem jednání byl přechod na nová knihovnická katalogizační pravidla RDA a s ním spojené problémy, hrubý nástin podstaty nových pravidel.

Seminář **Péče o knihovny a archivní fondy.** Benediktinský klášter v Broumově, 23. dubna 2015. Hlavním tématem semináře bylo seznámení se zásadami ukládání sbírek tohoto typu do ochranných obalů a následně regálů, seznámení s vnějšími vlivy prostředí a biologickými škůdci, jimiž mohou být tyto předměty ohroženy a hrubý nástin problémů při přechodu na nová knihovnická katalogizační pravidla RDA.

Seminář **Nová knihovnická katalogizační pravidla RDA a jejich zavádění do praxe.** Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, 13. května 2015. Hlavním tématem jednání bylo seznámení s nejzásadnějšími změnami oproti dřívější katalogizační praxi v pravidlech AACR2R, uvedení do problematiky nových katalogizačních pravidel RDA.

Seminář **Katalogizační pravidla RDA – změny ve věcné katalogizaci.** Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, 16. června 2015. Účastníkům byly

nastíněny nejdůležitější změny v oblasti věcné katalogizace a podány informace o tom, které změny jsou ještě nedořešeny a zůstávají prozatím otevřené.

Seminář **Katalogizace starých tisků dle nových pravidel RDA, představení elektronického katalogizačního systému TRITIUS**. Benediktinský klášter v Broumově, 18. června 2015. Hlavním tématem bylo seznámení se změnami při katalogizaci starých tisků (16. – 18. století), vyplývajícími z nových pravidel RDA a praktická ukázka katalogizace v knihovnickém systému TRITIUS.

39. celostátní seminář knihovníků muzeí a galerií České republiky. Brno, Moravská galerie, 1. – 3. 9. 2015. Hlavním tématem celorepublikového třídního setkání muzejních knihovníků byla nová katalogizační pravidla RDA, s nimi spojené problémy v katalogizaci a přechod na nový katalogizační formát MARC21.

JEKIS Královéhradeckého kraje. Krajský úřad v Hradci Králové, 8. 9. 2015. Školení pro práci s pokladnou v rámci nového jednotného elektronického evidenčního a účetního systému (tvorba pokladních dokladů a elektronické vedení pokladní knihy).

Mgr. Jan Tůma

Symposium Kladské pomezí – příběh budoucnosti? Velký sál zámku rodiny Bartoň – Dobešín v Novém Městě nad Metují, 14. května 2015. 1. přednáškový blok Člověk a jeho činnost. Referát: Lidová roubená architektura – mizející tvář krajiny.

Závěrečná konference projektu Fond mikroprojektů v Euroregionu Glacensis. SkiResort Hotel OMNIA Jánské Lázně, 24. – 25. 9. 2015. Prezentace projektu Lidová roubená architektura Kladského pomezí – mizející tvář krajiny, který byl spolufinancován z finančních prostředků mikroprojektu.

Účast zaměstnanců v komisích, spolicích aj.

Mgr. Boris Ekrt

Člen redakční rady sborníku *Rodným krajem*

Mgr. Petr Landr

Člen výboru královéhradecké pobočky Sdružení historiků ČR

Účast na jednání celostátního výboru Sdružení historiků ČR

Člen hodnotící komise Ceny Josefa Šusty za nejlepší studentskou vědeckou práci v oboru historie

Člen Pekařovy společnosti Českého ráje

Mgr. Jan Tůma:

Předseda rady Muzea papírových modelů v Polici nad Metují

Člen Východočeské archeologické komise

Člen Kladské komise historiků

Předseda komise okresního kola SOČ oborů Historie; Teorie kultury, umění a umělecké tvorby a Filozofie, politologie a ostatní humanitní a společenskovědní obory

Člen komise Dějepisné olympiády při Středisku volného času Děčko Náchod

Člen Regenerační komise MPZ města Náchoda

Studna odkrytá v průběhu archeologického výzkumu v České Skalici

6. HOSPODAŘENÍ ORGANIZACE

Výroční zpráva Regionálního muzea v Náchodě za rok 2015

6. HOSPODAŘENÍ ORGANIZACE

6.1. VÝNOSY A NÁKLADY

Hospodaření Regionálního muzea v Náchodě skončilo ve sledovaném období zlepšeným hospodářským výsledkem ve výši 194 510,88 Kč. Tento zlepšený hospodářský výsledek odráží snahu RMN o dodržování zásad efektivnosti a účelnosti při vynakládání prostředků na provoz v souladu s plánem činnosti muzea. Současně je důsledně sledována i zásada čerpání nákladů ve vazbě na výnosy tak, aby doplňkové aktivity byly připravovány a organizovány s přihlédnutím k ekonomickému dopadu na hospodaření RMN. Organizace nemá k 31. 12. 2015 žádné pohledávky ani závazky po lhůtě splatnosti.

Určitým specifikem RMN je realizace technického zhodnocení budovy čp. 1. Toto technické zhodnocení provedené v minulosti RMN bylo předáno majiteli budovy (město Náchod), který jej současně i odepisuje. Na straně RMN je tato částka vedena jako dlouhodobá pohledávka RMN vůči městu Náchod (v účetnictví současně jako zdroj krytí IF RMN), kdy RMN uplatňuje 1/30 hodnoty technického zhodnocení jako zápočet na nájemném z této budovy v roční výši 187 924,51 Kč (smlouva o nájmu na období 30 let). K 31. 12. 2015 je tato pohledávka ve výši 3 256 078,61 Kč (zdroj krytí IF). Snížení pohledávky, resp. zápočtu ročního nájemného, je účtováno každoročně na konci účetního období.

Plnění závazných ukazatelů rozpočtu je rovnoměrné, v souladu s usnesením Rady KHK, která stanovuje vybrané

Kláster v Polici nad Metují s muzeem

závazné ukazatele. RMN předložilo v termínu požadované výkazy za rok 2015. Předložené výkazy věrně zachycují průběh hospodaření. PAP a CASH organizace nesestavuje. IISP je sestavováno vždy k 30. 6. a 31. 12. předmětného roku. Hospodaření RMN bylo ve sledovaném období stabilní se zlepšeným hospodářským výsledkem. Vynakládané prostředky byly v souladu s posláním a cíli RMN a byly vynakládány účelně a hospodárně. Ve sledovaném období nemělo RMN žádné půjčky ani úvěry.

Převážná část vlastních výnosů z činnosti RMN je tvořena tržbami ze vstupného, včetně doplňkového prodeje publikací (stálá expozice Dějiny Náchoda a Náchodska, areál Pevnosti Dobrošov, výstavní síň v Náchodě, Rodný domek Aloise Jiráka a Jiráskovo muzeum v Hronově, klášter a stará škola v Polici nad Metují), dále výnosy ze záchranných archeologických průzkumů, dohledů a nájemného (kiosky na Pevnosti Dobrošov, kancelářské prostory v Kladské ulici). Pozitivním trendem byl v roce 2015 nárůst tržeb ze vstupného do expozic RMN (1.723.834,- Kč v roce 2015 ve srovnání s 1.662.612,- Kč v roce 2014 a 1.618.239,- Kč v roce 2013). V roce 2015 došlo rovněž k nárůstu tržeb za archeologické výzkumy (241.616,- Kč v roce 2015 ve srovnání se 103.430,- Kč v roce 2014). Prodej publikací je ovlivněn konkrétní publikační činností RMN ve sledovaném roce, resp. počtem vydávaných nových titulů nákladnějších publikací (136.173,- Kč v roce 2015 ve srovnání se 124.360,- Kč v roce 2014 a 164.120,- Kč v roce 2013). Fakturované nájemné v roce 2015 činilo 33.780,- Kč ve srovnání s rokem 2014, kdy se jednalo o 41.670,- Kč. K poklesu částky došlo v důsledku ukončení nájemního vztahu na kancelářské prostory v Kladské ulici z důvodu jejich přestavby na depozitáře RMN.

Provozní dotace zřizovatele KHK – příspěvek na provoz RMN – činila v roce 2015 celkem 6.797.500,- Kč. V průběhu roku došlo k navýšení provozního příspěvku z důvodu převzetí do užívání pevnostních objektů (odpisy a vybavení objektů). Zaúčtování přijaté dotace do výnosů RMN probíhá čtvrtletně. V průběhu roku 2015 byly získány finanční zdroje nad rámec provozní dotace zřizovatele. Jedná se o příspěvky na provoz ze strany měst, v nichž RMN vyvíjí svou činnost: Náchod – 280.000,- Kč, Hronov – 250.000,- Kč a Police nad Metují – 180.000,- Kč, tedy v celkové výši 710.000,- Kč.

Ukazatel	Rok 2014	Rok 2015
	Hlavní činnost	Hlavní činnost
Oblast výnosů organizace	v tis. Kč	v tis. Kč
Tržby (vstupné, archeologie, publikace, nájemné)	1 932,-	2 135,-
Provozní dotace měst	710,-	710,-
Dotace od KHK	5 662,-	6 798,-
Výnosy z čerpání fondů, předané TZ	335,-	277,-
EU fondy, sponzorské dary, ostatní výnosy, příspěvky a dotace na konkrétní akce	85,-	29,-
Výnosy celkem:	8 724,-	9 949,-

Ukazatel	Rok 2014	Rok 2015
	Hlavní činnost	Hlavní činnost
Oblast nákladů organizace	v tis. Kč	v tis. Kč
Opravy a údržba	477,-	469,-
Spotřeba materiálu	415,-	546,-
Spotřeba el. energie	479,-	434,-
Služby	974,-	1 248,-
Mzdové náklady (521, 524, 525, 527)	5 734,-	5 548,-
z toho hrubé mzdy + OON (521)	4 268,-	4 172,-
zák. poj. + soc. náklady (524, 525, 527)	1 466,-	1 376,-
Nákup knih, brožur „B“ (504)	68,-	87,-
Odpisy (551)	303,-	1 155,-
Náklady z drobného dlouhodobého majetku (558)	216,-	187,-
Ostatní náklady (503, 513, 528, 549, 512)	44,-	81,-
Náklady celkem:	8 710,-	9 755,-

Náklady RMN byly čerpány ve vazbě na finanční plán a plán činnosti RMN. Čerpání a struktura nákladů, zejména odpisů a služeb, byla v roce 2015 ovlivněna především předáním pevnostních objektů v areálu NKP Pevnost Dobrošov do užívání RMN a postupným budováním depozitářů v Kladské ulici (oblast odpisů, služeb, spotřeby materiálu). Čerpání nákladů probíhalo v souladu s plánem činnosti muzea, v návaznosti na tvorbu zdrojů financování. Dohadné pasivní položky vytváří RMN v souladu s účetními postupy pouze k 31. 12. předmětného roku (DPP jsou vytvářeny do výše nevyúčtovaných záloh – služby čp. 1, elektřina, teplo, telefony, vodné-stočné a dále na nevyčerpanou dovolenou). Účtování o zásobách je prováděno na konci účetního období způsobem B.

6.2. FINANČNÍ MAJETEK

Stav k 31. 12. 2015	Zůstatek
241 000 Běžný účet	813 515,32 Kč
243 100 Běžný účet FKSP	46 962,82 Kč
261 000 Pokladna	33 861,00 Kč
263 000 Stravenky	5 210,00 Kč
244 000 Ostatní účty	1 003 136,58 Kč
263 100 Ceniny, známky	286,00 Kč

U veškerého finančního majetku a cenin byla k datu 31. 12. 2015 provedena fyzická inventarizace, která nezjistila žádné rozdíly mezi účetním a fyzickým stavem všech položek.

6.3. DOTACE, DARY

Celková výše provozní dotace od zřizovatele činila v roce 2015 celkem 6.797.500,- Kč a dále provozní příspěvek od měst výši 710.000,- Kč (podrobněji viz kapitola 6.1).

Ze státního rozpočtu a programů MK ČR neobdrželo v roce 2015 Regionální muzeum v Náchodě žádnou dotaci.

V roce 2015 obdrželo RMN věcné dary na základě smluv s Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových a fyzickými osobami. U těchto předmětů nebyla znalecky

stanovována cena (z hlediska charakteru předmětů by cena znaleckých posudků mnohonásobně převyšovala předpokládanou cenu darovaných předmětů). Tyto sbírkové předměty byly řádně zaevidovány, zařazeny do stávajících sbírkových fondů a účetně oceněny v ceně 1,- Kč. Od Nadace města Náchoda obdrželo RMN nadační příspěvek v celkové výši 1.000,- Kč na vzdělávací a edukační činnost a vydání periodika Muzejní noviny.

6.4. INVESTICE (FRR, IF RMN)

Čerpání prostředků IF Regionálního muzea v Náchodě a FRR KHK probíhalo v roce 2015 na základě Usnesení Rady Královéhradeckého kraje č. RK/30/1397/2015 a Usnesení Zastupitelstva Královéhradeckého kraje č. ZK/25/1708/2015.

Na základě výše uvedených usnesení došlo k čerpání prostředků na tato opatření:

1. Posílení zdrojů na opravy majetku v celkové výši 89.177,- Kč – opravy depozitářů v Kladské ulici v Náchodě čp. 733 (FRR kap. 50, §3315, pol. 5331).
2. Nákup majetku v celkové výši 74.966,- Kč – výstavní vitrína čtyřmodul 2800x700x2000mm od fy. BLÁHA do budovy stálé expozice čp. 18.

V roce 2015 byl čerpán IF RMN na zápočet TZ čp. 1 (podrobněji viz kapitola 6.1) v celkové výši 187.924,51 Kč a dále odvod z odpisů do FRR KHK v celkové výši 1.045.000,- Kč.

Celkové čerpání IF RMN bylo v roce 2015 v souhrnné výši 1.397.067,51 Kč.

6.5. ZAKÁZKY

Ve smyslu Zákona o zadávání veřejných zakázek a směrnice KHK nebyla v roce 2015 v rámci činnosti RMN zadávána žádná nadlimitní ani podlimitní veřejná zakázka.

Lze konstatovat, že v roce 2015 byl počet zakázek členěných dle směrnice KHK následující:

- a) 100.000 – 500.000,- Kč bez DPH: žádná zakázka

- b) 500.000 – 2.000.000,- Kč bez DPH: žádná zakázka
- c) počet zakázek zadávaných v souladu se Zákonem o veřejných zakázkách: žádná zakázka

Z hlediska pravidel zadávání zakázek v rámci E-ZAK nespĺňovala kritérium VZMR bez uveřejnění (nákup nad 100.000,- Kč bez DPH) žádná zakázka.

Na běžné nákupy a zakázky byla prováděna poptávka ceny v souladu s platnou směrnicí RMN, která vychází ze směrnice KHK a pravidel pro nákupy v rámci E-ZAK a centrální nákupy. Ve smyslu směrnice č. 7 a 3 Rady Královéhradeckého kraje k řízení příspěvkových organizací zřízených KHK bylo zejména s ohledem na jejich novelizace přistoupeno k aktualizaci vnitřních předpisů RMN.

Objekt „Zelený“ na Dobrošově

6.6. AUTOPROVOZ

Služební vůz DACIA DUSTER 4x4 byl vzhledem k podmínkám provozu využíván zejména pro středisko Pevnost Dobrošov (manipulační jízdy v rámci areálu pevnosti), kyvadlovou dopravu mezi Náchodem a Dobrošovem, archeologické výzkumy a dohledy, ale i další potřeby muzea. Za rok 2015 bylo najeto 18 719km, celková spotřeba pohonných hmot činila 1 569,51 litrů. Průměrná spotřeba 8,381 /100km odpovídá technickým parametrům a podmínkám provozu vozidla.

Služební vůz FIAT DOBLO je využíván pro nejrůznější potřeby muzea, jako např. svoz výstavního materiálu

na výstavy, převoz sbírkových předmětů, k výjezdům při archeologických dohledech apod. V roce 2015 bylo najeto 13 449 km, spotřeba pohonných hmot činila 1 187,34 litrů. Průměrná spotřeba 8,90 l /100 km odpovídá technickým parametrům a podmínkám provozu vozidla.

Celkem bylo za rok 2015 oběma služebními vozidly najeto 32 168 km, spotřeba pohonných hmot činila 2 756,85 litrů. Obě vozidla jsou v době mimo provoz garážována v Náchodě v pronajatých garážových stáních. Zákonně pojištění odpovědnosti a majetková pojištění jsou sjednávána centrálně Krajským úřadem Královéhradeckého kraje. Vozidla mají „zelenou kartu“ a jsou řádně pojištěna. Provoz vozidel byl v roce 2015 bez mimořádných událostí. Pravidelná údržba a obnovování platnosti STK je prováděno v požadovaných intervalech. Školení referentů – řidičů probíhá ve stanovené periodicitě.

Historická fotografie budovy na rohu Týršovy a Zámecké ulice, dnes výstavní síň muzea

6.7. NAKLÁDÁNÍ S MAJETKEM

Při plnění úkolů v oblasti nakládání se svěřeným majetkem byly v rámci RMN dodržovány obecně závazné předpisy a směrnice KHK upravující tuto oblast činnosti. K 31. 12. 2015 nemá Regionální muzeum v Náchodě žádný vlastní majetek.

Číslo a název účtu	stav ke konci roku	stav k počátku roku
018 Drobný nehmotný dlouhodobý majetek	156 695,57 Kč	156 695,57 Kč
Beze změny		
031 Pozemky	1 475 356,60 Kč	1 475 356,60 Kč
Beze změny		
021 Stavby	97 775 965,81 Kč	16 035 059,81 Kč
Předáno do užívání Královéhradeckým krajem – stavba – soubor vojenského opevnění na Dobrošově	+ 81 740 906,- Kč	
022 Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	4 087 448,70 Kč	4 012 452,70 Kč
Vyřazený majetek (podrobně viz kap. 6.10) Nakoupený majetek (podrobně viz kap. 6.4)	0,- Kč 74 996,00 Kč	
028 Drobný hmotný dlouhodobý majetek	1 640 634,01 Kč	1 509 359,28 Kč
Vyřazený majetek (podrobně viz kap. 6.10)	- 56 069,27 Kč	
Nakoupený majetek (podrobně viz inventurní soupis za rok 2015)	+ 187 344,00 Kč	

Se svěřeným majetkem bylo v průběhu roku 2015 nakládáno v souladu s obecně závaznou legislativou, se Zřizovací listinou RMN, Směrnicí č. 7 a dále Směrnicí č. 3 schválenou Radou Královéhradeckého kraje. Nákup investičního majetku byl v roce 2015 realizován (podrobně viz kap. 6.4). Vyřazení investičního majetku proběhlo v souladu s předpisy. Prodej majetku v roce 2015 žádný realizován nebyl. **Účet 022 Samostatné movité věci.** V roce 2015 došlo k zakoupení čtyřmodulové výstavní vitríny fy BLÁHA pro muzejní expozici čp. 18 v Náchodě. Žádný majetek nebyl vyřazen.

Účet 021, 031 Stavby, pozemky. V roce 2015 došlo ze strany KHK k předání do užívání pevnostních objektů v celkové hodnotě 84.740.906,- Kč. U pozemků nedošlo k žádným změnám. Tyto skutečnosti jsou doloženy a promítnuty k 31. 12. 2015 do evidence majetku, účetní evidence RMN a zřizovací listiny u Krajského soudu v Hradci Králové.

Účet 028 Drobný dlouhodobý majetek. Položkový seznam předmětů nakoupených v roce 2015 v celkové výši 187.344 Kč a položkový seznam předmětů vyřazených ve výši 56.069,27 Kč je součástí inventurního seznamu za rok 2015.

Výstava Bible v dějinách knižní kultury

6.8. TVORBA A ČERPÁNÍ PENĚŽNÍCH FONDŮ

Rezervní fond tis. Kč			
Stav 1.1.2015	Tvorba	Použití	Stav 31.12.2015
820 736	14 465,00	800 000,00	35 201,00

Investiční fond tis. Kč			
Stav 1.1.2015	Tvorba	Použití	Stav 31.12.2015
3 581 660	2 044 266,00	1 397 098,00	4 228 828,00

Fond odměn tis. Kč			
Stav 1.1.2015	Tvorba	Použití	Stav 31.12.2015
387 893	0,00	0,00	387 893,00

FKSP tis. Kč			
Stav 1.1.2015	Tvorba	Použití	Stav 31.12.2015
51 677,82	42 076,00	29 590,00	64 163,82

Ze zlepšeného hospodářského výsledku v roce 2014 došlo na základě usnesení Rady KHK v roce 2015 k posílení rezervního fondu ve výši 14.465,- Kč. Současně došlo na úkor rezervního fondu k posílení fondu investičního, a to ve výši 800.000,- Kč.

Investiční fond byl v roce 2015 tvořen z odpisů ve výši 1.155.089,- Kč, dále dotací z FRR k posílení IF na opravy ve výši 89.177,- Kč a posílením převodem z rezervního fondu RMN ve výši 800.000,- Kč. Celkové čerpání investičního fondu ve výši 1.397.098,- Kč bylo v následující struktuře: 187.925,- Kč zápočet technického zhodnocení čp. 1, 89.177,- Kč posílení zdrojů na opravy, 74.996,- Kč nákup výstavní vitríny fy BLÁHA a 1.045.000,- Kč odvod z IF do FRR zřizovatele KHK.

Fond odměn nebyl v roce 2015 čerpán.

Fond FKSP byl v roce 2015 tvořen zákonným přidělem ve výši 1% z hrubých mezd a odměn, a to v celkové

úhrnné výši 42.076,- Kč. Čerpání fondu probíhalo v souladu s vnitřní směrnicí. Celá výše čerpání 29.590,- Kč byla použita jako příspěvek na stravování. Možnosti darů, případně jiného zákonného čerpání, nebylo v roce 2015 využito.

Kopie antické sochy Afrodité v lázni

6.9. KONTROLNÍ ČINNOST

V roce 2015 proběhly tyto kontroly:

1. Metodická kontrola Odboru kultury KÚ Královéhradeckého kraje ve smyslu zákona č. 129/2000 Sb. a zákona č. 552/1991 Sb.

Předmět kontroly: plnění povinností ve vztahu k zřizovateli KÚ KHK, funkčnost vnitřní kontroly a směrnic. Výsledek kontroly: bez závad, opatření k nápravě nebyla uložena.

2. Periodická kontrola VZP

Předmět kontroly: evidence a odvod pojistného za léta 2010-2015, plnění zákonných povinností. Výsledek kontroly: bez závad, opatření k nápravě nebyla uložena.

3. Periodická kontrola OSSZ

Předmět kontroly: evidence a odvod pojistného za léta 2012-2015, plnění zákonných povinností. Výsledek kontroly: bez závad, opatření k nápravě nebyla uložena.

4. Periodická veřejnosprávní kontrola – Městský úřad v Náchodě

Předmět kontroly: kontrola čerpání a vyúčtování příspěvku poskytnutého na provoz; evidence a odvod pojistného za léta 2014-2015; plnění Smlouvy o poskytnutí příspěvku.

Výsledek kontroly: bez závad, opatření k nápravě nebyla uložena.

5. Zpráva o výsledcích finančních kontrol dle zákona č. 320/2001 Sb. Zpráva o finanční kontrole ve veřejné správě byla podána v řádném termínu prostřednictvím elektronického informačního systému MF ČR; bez závad, opatření k nápravě nebyla uložena.

6.10. INVENTARIZACE

Ve smyslu platné legislativy a směrnice RMN byl vydán příkaz ředitele k provedení řádné inventarizace majetku organizace v předepsaném rozsahu a členění. Řádná inventarizace majetku organizace byla provedena k datu 31. 12. 2015.

Na základě příkazu ředitele RMN ze dne 26. 11. 2015 byla jmenována hlavní inventarizační komise ve složení: předseda Bc. Richard Švanda, členové pí. Marcela Meisnerová, Mgr. Jan Tůma. Dále byly jmenovány čtyři dílčí inventarizační komise.

Byla jmenována škodní a likvidační komise ve složení: předseda Mgr. Petr Landr, členové Bc. Richard Švanda, Ing. Petr Kosař.

Předmětem inventarizace byl následující majetek, pohledávky a závazky organizace:

Drobný dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Stavby

Samostatné movité věci a soubory movitých věcí

Drobný dlouhodobý hmotný majetek

Zboží na skladě

Pozemky

Peníze na běžném účtu, účtu FKSP, invest. účtu

Pokladní hotovost

Ceniny

Poskytnuté zálohy

Pohledávky

Závazky

O výsledku inventarizace byl vyhotoven zápis ověřený podpisy všech členů inventarizační komise. Hlavní pozornost věnovala zjišťování skutečného stavu majetku a případných rozdílů v porovnání s jeho evidenčním záznamem. Inventarizační komise nezjistila žádné inventární rozdílů. Dále věnovala pozornost fyzickému stavu majetku, jeho morálnímu opotřebení a funkčnosti, případně možnosti opravy a dalšího možného využívání těchto předmětů. Z důvodu morálního a fyzického opotřebení byl zpracován návrh na likvidaci tohoto majetku, který posoudila na svém jednání škodní a likvidační komise.

Škodní a likvidační komise doporučila vyřadit navrhovaný drobný dlouhodobý hmotný majetek specifikovaný v Zápisu o vyřazení z důvodu jeho nefunkčnosti, případně nemožnosti opravy a jeho morálního a fyzického opotřebení (specifikace v Zápisu o vyřazení předmětů jako součást Inventarizační zprávy za rok 2015). Fyzickou likvidací uvedeného majetku zabezpečí správci konkrétního majetku. Dlouhodobý hmotný majetek v pořizovací hodnotě vyšší než 40.000,- Kč nebyl v roce 2015 vyřazován.

Ve sledovaném období nevznikla žádná škodní událost.

Vyřezávané pašijové scény ve čtyřboké lahvi z druhé poloviny 19. století

*Lahvička na vonné směsi
z počátku 17. století nalezená
na místě Krajské brány*

**Výroční zpráva
Regionálního muzea v Náchodě
za rok 2015**

© 2016 Regionální muzeum v Náchodě
Masarykovo náměstí 1, Náchod
Fotografie: archiv muzea

e-mail: muzeumna.reditel@seznam.cz
www.rmn.wz.cz

